

Ára 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM
TEL.: 21-90, ÉJJEL 16-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FEL-
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 20.) 1939 JULIUS 28. PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 173. SZÁM

Minden magyarnak megfelelő kenyeret és megbecsülést szerezve haladjunk az új Magyarország felé

Jaross Andor miniszter nagy beszéde a Felvidéki Tanfolyam záróünnepélyén

R. Kiss István a történelmi vihar tanulságairól -- A kultuszminiszter köszönetét Kósa Kálmán miniszteri tanácsos tolmácsolta -- A felvidéki hallgatók nevében Pásztor Mihály beszélt

A tizenkét napig tartó felvidéki tanfolyam, amelyen 280 felvidéki tanár, tanító és tisztviselő vett részt, csütörtökön délelőtt ünnepélyes záróünnepélyt véget ért. Mint legutóbbi számonkérőnk már megemlékezett róla, erre a záróünnepélyre Debrecenbe érkezett Jaross Andor felvidéki miniszter is, valamint dr. Kósa Kálmán és dr. vitész Nagy Iván miniszteri osztálytanácsosok is.

A központi egyetem aulájában tíz órakeresztés után a tanfolyam záróünnepélyén, amelyen valamennyi felvidéki hallgató megjelent. Ott voltak az említett miniszteren és miniszteri tanácsosokon kívül a város hivatalos és társadalmi életének vezetői tagjai is. Így megjelent Lossonczy István főispán, Papp Gyula szentszéki tanácsos, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, dr. Kiss József tankerületi főigazgató, a honvédség tisztiküldöttsége és a MANSZ előkelő hölgytagjai és még igen sokan mások.

Az ünnepi szónokok társaságában tomlt be a terembe Jaross Andor miniszter, akit a jelen voltak viharos ünneplésben részesítettek.

A műsort a Himmusz elhangzása után dr. Rugonfalvy Kiss István professzor, prorektor nyitotta meg.

R. Kiss István a magyar nép kiválóságáról

— Magyarország vezető fejedelmének, II. Rákóczi Ferencnek az idejéből maradt ránk egy érem, amelyen három felekezeti pap közösen élesztí az oltár tüzét, — mondotta. — A vallási harcok idejéből való ez, s azt szimbolizálja, hogy Rákóczi táborában a vallási ellentétek elsimultak a hazaszeretet szent tüzében.

— Ma nem a vallási ellentétek, hanem a faji alapon kifejlesztett gyűlölet választja el az embereket és nemzeteket egymástól. Nagy vihar dúlt fel hazánk területi épségét. De a vihar nem mult el tanulság és eredmény nélkül. Kik a magyar hazának ellenségei voltak, rá kellett jönniük, hogy van a vér törvénye és egy magasabb rendű törvény is. Rá kellett jönni, hogy a testvérek jobban tudják gyűlölni egy-

mást, ha osztozkodásra kerül a sor, mint az idegenek.

Régen túl vagyunk már azon, hogy tisztán vérségi alapokra helyezkedjünk

s az idegen fajú honpolgárokat kizárjuk a magyar nemzeti életből. Faji öntudatunk sérelme nélkül szolgálhat, ebbe beleolvadhat mindenki, akit a szent hivatás megillet. Vér szempontjából is a magyar nemzet — amit gyalázatunkra hirdettek ellenségeink, de mi büszkén hirdetjük — óriási vérkeringésen ment át s olyan nemzet lett, mely fizikumában, kultúrájában más mint a honfoglaláskori ősök, de hagyományában mégis ezeknek az utóda.

Olyan kiváló népet eredményezett ez a vérkeringés, melyhez hasonló bátran mondhatjuk, nincs a világon.

— Az átalakulás oman van, hogy őseink a mohácsi vész után a legnemesebb népeket telepítették le hazánkban s mintegy negyven nép ol-

vadt be egészében, vagy részben a magyarságba. Száz évvel ezelőtt azt írja rólunk egy német folyóirat, hogy

a magyar tüzes mint a francia, büszke mint a spanyol, úr mint az angol és derék mint a német...

Európa népeinek legnemesebb tulajdonságait látja bennünk egy idegen.

— Rosszul gondolkozott, aki azt hitte, hogy ez a tanfolyam magyarizálni akar — folytatta beszédét a prorektor. — Erre nincs semmi szükség. A politikai magyar nemzet tagjának tekintünk az állam minden tagját s ennek tagja gyanánt érezheti magát minden jóindulatú ember, egy különbség azonban van, a haza ellen büntetés nélkül nem lehet vétkezni.

Rugonfalvi Kiss professzor megnyitó szavainak végén melegen köszöntötte Jaross minisztert, aki jelenlétével megtisztelte az egyetemet és a tanfolyamot.

Jaross Andor felvidéki miniszter nagy beszéde

A nagy tetszéssel fogadott megnyitóbeszéd elhangzása után Jaross Andor felvidéki miniszter mondott a közönség fokozott érdeklődése mellett, magával ragadó lendületű beszédet.

Beszédét azzal kezdte, hogy úgy gróf Teleki Pál miniszterelnök, mint ő maga rendkívül sajnálják, hogy nem vehettek részt a tanfolyamon, sem annak megnyitó ünnepélyén, de ebben mindkettőjüket or-

szágos vonatkozású politikai ügyek akadályozták meg. De talán most a tanfolyam végén, amikor az eredmények is kibontakoznak, több emléket vihet magával Debrecenből.

Ezután Jaross Andor miniszter így folytatta beszédét:

— Aki visszazár a történelembe, amely történelem ezen a geográfiai területen lejátszódott, az rájön arra, hogy majdnem kivétel nélkül olyan nemzetek éltek itt, amelyeknek élete

folyamán a nyugodt alkotást, a békés kultúrafejlést a Kárpátok medencéjén kívülről ható erők befolyásolták és sokszor zavarták meg azt az építőmunkát, azt az alkotótevékenységet, amely alkotótevékenység végeredményben nemzedékről nemzedékre szállva, egy országnak és az országon belül a nemzetet építő munkának a karakterisztikumait jelentétek volna.

— A mi nemzedékünknek is osztályrészül jutott egy politikai jellegű földrengés, amely megakadályozta azt, hogy mi egyetien őseink munkájába belekapcsolódva, az előtünk járó nemzedék alkotásait átvéve, azokat nyugodt építőmunkával fejleszthessük. Nem kell rámutatnom több szóval arra, hogy ez a világrengés megingatta a régi történelmi magyar állam épületét és a megingatott magyar állam-élet helyén új állami képletek formájában újult elénk egy jövendő,

amely történelmi feladatot írt rá arra a nagy táblára, melyre a nemzetek sorsa van beírva.

Két nagy történelmi kérdés

— Ez a nagy kérdés kettős volt. Kérdés intézletelt ahhoz a nemzet-részhez, ahhoz az országrészhez, amelyik esélettségében, kicsinyiségében, szűk határok közé szorítottágában egy nagy erkölcsi értéket tudott mégis biztosítani magának: az önálló magyar államiságnak a tényét. A trianoni magyarság előtt ott állott a történelmi kérdés, vajjon be tudja-e tölteni hivatását, vajjon a trianoni magyar állam képes lesz-e a maga kicsinyiségében s maga relatív gyengeségében akumulálni azokat az erőket, amelyek ennek a kis államnak az életéből mintegy kisugározva, a jövő magyar államiság, magyarság, történelmi tragédiáján keresztül való megmentésének problematikáját vállalták és vállalhatták.

— Vajjon meg voltak-e azok az attributumok ebben a trianoni Magyarországon, hogy az a maga saját kis állami életében megindult vérkeringésen túl még pótolni tudott olyan vérkeringést is, amely vé-

A Felvidéki Tanfolyam záróünnepélye. Balról a második. Jaross Andor miniszter

kerüggések a kis államkörön túl tud-

tak szaladni, le tudták győzni a mai politikai határok gravitációs törvényét. Ez volt az egyik kérdés, melyre válaszonni kellett a trianoni magyarságnak.

— Aztán kaptunk mi, többiek is történelmi feladatokat, akiket a történelmi vihar elsodort a nemzeti, szinte családi jellegű tűzhelytől, s akik máról holnapra rádöbbenünk arra, hogy a magyar államiségnek a védőpajzsa nélkül kell megpróbálnunk magyarnak maradni, akiknek feladatává vált, hogy próbáljuk megtartani mindazokat az erkölcsi értékeket, amelyek az új magyarságból kibontakozó Magyarország jövődjét jelentik. Egészen egyszerű primer jelentőségű feladatok tornyosultak eléünk. A mi feladataink más jellegűek voltak. Meg kellett találnunk egyszerűen az embert, meg kellett találnunk az embereket a lelket.

A magyarság fogalma

— Noha nem mondhatjuk azt, hogy a trianoni Magyarország gazdag volt s nem mondhatjuk azt sem, hogy a trianoni magyarságnak nem lett volna életgondja, mégis ha összehasonlítjuk ezt életnívóban a nemzet államalkotása szempontjából, akkor azt látjuk, hogy mégis csak nagy különbség volt a magyarságfogalom szempontjából a trianoni terület és mondjuk a más államok élet-sodrához odaesotolt magyar élet között.

Vajjon mit jelent, hogyha egy trianoni magyarnak azt mondom: mi a magyarság, testvér? — akkor a trianoni magyarnak ott vizionált a magyar címer, magyar tricolor, ott vizionált egy gyönyörűsége főváros, a királyi palota a Dunának a tükreben, a visszatükröződő parlamentnek görögös palotája, ott vizionált a magyar tenger, a Balaton, ott vizionált a magyar Alföld az ő déli felével, a büszke ezeréves magyar állami öntudat, amely sok katalizmán keresztül átvészelve mindig tudott a kiesései újból nagyot teremteni. (Taps.)

— És ha megkérdeztem az egyik Csehszlovákiába került magyar testvéremet: testvér, felelj nekem arra, mit látsz te akkor, ha én azt mondom: a magyarság fogalma? Hát mi akkor testvérek, más láttunk? Mi akkor a magyarság fogalom alatt — miután a magyar államiség védőpajzsát nem élvezhettük, láttunk sok-sok küzködő apró magyar családot, láttuk a családok paraszt embert, amikor az ekeszarvát tartja és szánt és ott mellette ott virítottak a csehszlovák telepek és maradványokosok vöröscserépes tanyái.

— Láttuk a kis mezővárosokat, Ersekújvárokat, Lévyákat, Rozsnyókat, Beregszászokat, láttuk ezeknek a városoknak nehéz lélekzetvételét.

— Láttuk, hogyan született meg nagynehezen 3-4 emberfejnél az összehajlásából egy kulturkór, amely éveken át harcolt azért, hogy egyáltalán élhessen.

A kisebbségi sors

A továbbiakban Jaross Andor lelkes tetszés mellett emlékezett meg azokról a magyar proletármunkásokról, akikről a cseh földbirtokreform nem gondoskodott s így kénytelenek voltak elhagyni a Csallóközöt és Pozsony periferiáin vertek nyomortanyát családjuknak. De ha a magyar összetartás gondolata megkívánta és toborzóra hívták például a magyarságot, a bátor magyar tanúságtételen mindig ott álltak a szegény, lerongyosodott magyar proletárok. Hasonló nagy elismeréssel beszélt a miniszter a Csehszlovákiába szakadt magyar tanfőriak csodálatos heroizmusáról és az ottani magyar hivatalnokok érintetlenül megőrzött lelkes magyarságáról.

— Vizionálhat e kép még tovább előttünk, — folytatta Jaross Andor.

— A magyarság-fogalom a kisebbségi életsorban egészen más volt, de mindkettőre szükség van mindig s ne higyjük azt, hogy az egyik élhetne a másik nélkül. (Taps.)

— És hittel hisszük, hogy ha egy nemzetet a Mindenható megpróbáltatások elé állít, akkor mindig van valami kifürkészhetetlen böles szándékosság benne. Tanulni kell a nemzetnek, mert az új idők, amelyek jönnek, tapasztalatot kívánnak meg, amelyeket a nemzet csak akkor tud magának gyűjteni és szerezni, ha nagyon mostoha körülmények közé kerül. Mi hittel hisszük, s

a magyar jövőbe vetett fanatizmussal hirdetjük is azt, hogy a trianoni sors, a trianoni sorsból fakadt széjjelzakadozottságunk nem véletlen.

Hogy a jövő Magyarország az európai térben felépülhessen az a jövő évszázad történelmében szolgálja az emberiséget, ehhez volt szükségünk nekünk egy trianoni szétszakításra.

A csehszlovák társadalom bomlása

— Szükség van, szükség volt és szükség lesz azokra a történelmi tapasztalatokra, amelyeket ez a magyarság szerzett, amikor egy más nemzet életsodrájának a mentén kellett megkapaszkodnia. A mi lelki depresszióink 1919-ben és az azóta folyamatosan romló anyagi helyzetünk azt a megállapítást is megengedte volna, hogy igenis, mi jobban a szegénység szélső meggyőződésére kerülvünk, amikor kezdtünk befelé élő életet élni, amikor megtaláltuk egymásnak a lelkét, amikor lehámlottak róluink az osztály-választások (taps) és amikor lehámlottak róluink azok az előítéletek (taps), amelyeknek kifejlődésére egy társadalom, egy önálló állami életet élő társadalom mindenkor alkalmas, mi nagyon érdekes módon láttuk a cseh társadalmat, azt a cseh társadalmat, amely a monarchiának az ideje alatt, világháborút követő évek alatt olyan homogénnek, olyan egységesnek, olyan egyformán nemzeti fanatizmussal telítettnek mutatkozott meg előttünk akár a minisztériumba léptünk be valahol Prágában, akár az országos hivatalba, egészen egyformán szabott emberekkel találkoztunk. De amint fejlődött a cseh állami élet, fejlődött az önálló impérium, abtan

A közösségi tudat fontossága

— Ezt a közösségi tudatot elhoztuk magunkkal tekintet nélkül arra, hogy ki milyen foglalkozású, milyen hivatásrendben belül végzi mindennapi munkáját. A közösségi tudat a modern államok életében mind inkább nagyobb szerepet fog játszani. Mindinkább rádöbbenünk arra, hogy egy államnak az erejét, feszítő energiát az adja meg, minél homogénebbek, minél egyformábbak azok a molekulák, azok az atomok, amelyeket az emberek jelentenek. És az államok megbecsülése, ereje, külpolitikái tekintélye is ettől függ.

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ez a tanfolyam azt előzta, hogy azok a szellemi munkások, akik a visszacsotolt területen beilleszkettek mint egy-egy csavar a maguk helyén a magyar állam gépezetébe, ezek a szellemi munkások ide jöhessenek a magyar tudomány, a magyar szellemi haladás, a magyar művelődésnek e szentélyébe és ezen keresztül megtanulják megismerni azt, hogy mit alkotott, mit gazdagított, mennyit haladt ez a nemzet húsz év óta.

— Azért volt ez a tanfolyam, hogy pótoljuk azt, amit a múltban nem tudtunk megtenni. Azokból a megnyilatkozásokból, amelyeket tegnap volt szerencsém hallhatni, azokból a személyes beszélgetésekből, amelyeket a tanfolyam hallgatóival volt

tottságra, hogy kilányásszuk azokat az értékeket, amelyek ott szunnyadtak a magyar történelmi léleknek a mélyén. Ezeket a mindennapi élet nem tudta volna kibányászni, mert ahhoz, hogy nagyon mélyre menjünk, hogy nagyon mélyre szánjunk, mindig valami nagyotakarás kell (taps).

— És éppen azért merem állítani azt, hogy igenis, szükség van egy olyan magyarság-fogalomra, amely minden időt át tud vészteni, amelyik mintegy mozdonyok a lendítőkereke alkalmas arra, hogy a csüggedt, letipott embert is a holtponton keresztül tudja egy jobb jövőnek a reményében segíteni.

— És ezért kellett és ezért volt hivatása a trianoni Magyarországnak, hogy megtartsa a magyar államiség fanatikus gondolatát, hogy megtartsa az ezeréves magyar büszkeséget, a magyar történelmi öntudatnak ezt a hívóját, amely nélkül nem lehet a jövő Magyarországot kiépíteni (taps.)

a formában mi magyarok, akiknek a feladatává vált a magyarság vezetése, nyitott szemmel láttuk azt a társadalmi folyamatot, amely nálunk progresszív irányban fejlődött, míg a cseh társadalomban retrográd fejlődést vetett fel. És láttuk azt, hogyan bomladozott szét lassan a meggazdagodott cseh gyárosok, cseh iparosok társadalma, magasrangú cseh állami tisztviselők társadalma s így tovább, hogy a társadalmi rétegződésre való széthullásnak folyamata előrehaladó volt.

— A magyar közösség előttünk valami olyan nagy, szent valami, amely előtt egyformán fejet hajt a földbirtokos, a tisztviselő, az ipari munkás, a paraszt s a proletár egyaránt. (Taps.)

— Azért nem tudunk mi másképpen gondolkodni és ne vegye fölünk soha senki zokon és rossz néven ezt a tulajdonságunkat mi nem is akarjuk levetni (úgy van, taps). Megtanultuk mélységesen, saját tapasztalataink árán, hogy a magyar embernek az értéket csak az adja meg, hogy a közösség leltárára mit hajlandó mindennap áldozni. (Taps.)

amellyel ők is egy lelki pluszt kaptak. Egy nemzetnek az értékeléséhez mindig hozzátartozik az, hogy mit tudott az illető nemzet szellemi síkon produkálni.

A teljes magyar szintézis felé...

— Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim! Azt mondtam, hogy a trianoni sors nem véletlen, de Trianon következményei is olyanok, amelyeket nekünk a sorsszerűség számlájára kell átvinnünk. A Mindenható megengedte, hogy a trianoni Magyarország bebizonyította elhivatottságát, mert hozzá tudott járulni, meg tudta valósítani az első nevíziós etapot és meg tudott a maga erejéből nagyobbodni, mi pedig, a visszacsotolt területeknek népe, a magunk lelki kincsei, értékei révén hozzá tudunk járulni ehhez a nagy munkához. És szinte egységesen összefogva, erőnket egybevetve emeljük ki a trianoni Magyarországot trianoni kicsénységéből és váltottuk át egy szélesebb nyomtávra, a megnagyobbodott Magyarországot nyomtávjára. (Taps.)

— A történelmi felelősséget tehát vállaltuk, a nagy palatáblára felírt kérdésekre tényekkel válaszoltunk. Ez a tanfolyam mintegy alkalmas fórum volt arra, hogy a tények mögött a lelki analízist is megkeresse. Én úgy látom, hogy a lelki analízis terén mi eredményre jutottunk. De a mai helyzet azt diktálja, hogy ez az ország a maga megnagyobbodottságában forrjon minél jobban össze, öklözze össze az embereket s lelkeket, öklözze össze a nemzeteket, a nemzetrészeket egymással és állítsuk eléjük azokat a közös feladatokat, amelyeken keresztül megtaláljuk a teljes magyar szintézist.

— Én úgy fogom fel ezt a tanfolyamot, hogy ez mintegy kísérlet volt arra, hogy vajjon azok az ercek, azok az erkölcsi értékek, amelyeket most ebbe a serpenyőbe beletettünk, alkalmasak-e arra, hogy politikai, társadalomtudományi, szellemi ötvösművészetet egy olyan új ellentálló fémme tudjanak kialakítani, amely erősebb, mint a trianoni, mint a visszacsotolt terület magyar szellemisége volt. E kettőnek az egyesítéséből olyan új ötvöstermeket kell előállítanunk, amely alkalmassá válik arra, hogy a jövő magyar történelemnek mintegy bázisa legyen s erről a bázisról indulva el, haladjunk lépésről lépésre előre egymást megbecsülve a magyar életben s minden magyar embernek megfelelő kenyeret és megbecsülést szerezve az új Magyarország felé. (Éljenzés, taps.)

Ezután a visszacsotolt terület egész népisége nevében hálás köszönetet mondott a kultusz-kormányának, a Debreceni Tisza István Tudományegyetem igen tisztelt Vezetőségének, a Rector Magnificusnak, Hankiss Jánosnak és mindazoknak, akik ennek a tanfolyamnak a létrehozása, lefolytatása és befejezése körül magunknak érdemeket szereztek, majd így fejezte be szavát:

— Testvérek, akik végig hallgott

VIGSZINHÁZ

MA UTOLJARA
16 éven felülieknek 2 sláger!
I. DANIELLE DARRIEUX
vígjátéka:

Dédé

H. BOB BAKER
vígjátékos filmje:

A fekete bandita

tátok e tanfolyamot, vigyék magatokkal a Debrecenben megismert új magyar szellemi értékeket, de a lelketeket őrizték meg!

A záróülés közönsége percekre keresztül éltette és ünnepelte beszédének végén Jaross Andor minisztert, akit mostani debreceni jelenléte alatt is őszinte rokonszenvvel fogadott Debrecen közönsége.

Dr. Kósa Kálmán miniszteri osztálytanácsos a kultuszminisztérium képviselőjében szólalt fel és méltatta a tanfolyamnak nagy kulturális és lelki harmónia megteremtése terén elért sikereit, majd a miniszter nevében mondott köszönetet első sorban dr. Hankiss János professzornak, aki bámulatos energiával, kedvvel, mintegy önfeláldozással igyekezett segítségére, támogatására lenni minden hallgatónak. Ezután Lossonczy István főispánnak a megértő segítségnyújtásért s ugyancsak Debrecen város polgármesterének és közönségének a bensőséges vendégszeretetért mondott köszönetet.

A felvidéki hallgatók nevében Pásztor Mihály tanár, a felvidéki tanáregyesület szeniora szólalt fel.

— A kollektív eszme, a kollektív munka gyakorlati kiépítésére egyszerű alkalom nyílt a tanfolyam keresztül és hangsúlyoznom kell, hogy nagyon helyes volt a kormányzat részéről, hogy a tanfolyam hallgatóságát kötelezővé tette számunkra — mondta a felvidékiek szónoka. — Meddő kísérlet lenne az a munka, mely az anyaország és a visszaesetett terület közé éket akar verni. Mi ezen a tanfolyamon meggyőződünk arról is, hogy sem több, sem kevesebb nem vagyunk, mint a trianoni Magyarország magyarjai.

Majd szintén köszönetet mondott mindenkinek, testületeknek és vezetőiknek, akik támogatásukkal közreműködtek a tanfolyam sikere érdekében.

Végezetül dr. Hankiss János igazgató mondott rövid, frappáns zárószót. Bejelentette, hogy minden hallgató kivonatban megkapja az egyes előadások szövegét, hogy ezt további működésükben is hasznosíthassák. De arra kérte a hallgatókat, hogy vigyék magukkal a Nyári Egyetemet, illetve Debrecen címerét, hogy mindig emlékezzenek az itt töltött két hétre.

A hallgatóság rendkívül melegen és hosszasán éltette a népszerű igazgatót. Majd az Egyetemi Gépház énekara elénekelt a Himnuszt Lóködy József karnagy vezetésével és ezzel az ünnepélyes záróülés véget ért.

Elutaztak a Felvidéki Tanfolyam hallgatói

Csütörtökön délután utaztak el Debrecenből a Felvidéki Tanfolyam hallgatói Budapestre az 5 órai gyorsvonattal. Hogy mennyire megszerették Debrecen és a város közönségét, azt élesen bizonyítja az a meleg búcsúhangulat, amelyben elutaztak.

Ugyancsak ezzel a vonattal utazott el Debrecenből Jaross Andor miniszter is dr. Kósa Kálmán és dr. vitéz Nagy Iván miniszteri osztálytanácsosok társaságában, akiket elkísért dr. Hankiss János igazgató és dr. Kovács Máté tanár a tanfolyam főtitkára is. A búcsúzásnál megjelent Lossonczy István főispán is, valamint dr. R. Kiss István prorektor, Lám Dezső rendőrfőkapitányhelyettes, dr. Kiss József tanterületi főigazgató és a MANSz vezető tagjai, akik minden elutazó vendégnek néhány szál virágból álló eskortót nyújtottak át búcsúzóul.

A miniszter és társasága szívélyesen búcsút vett a város vezetőitől, majd az öt kocsi közül álló különserelvényben helyet foglalt hallgatóság egyúttal kalap és kendő lengetéssel közben gördült ki a vonat a pályaudvarról.

Debrecen város búcsúvacsorája az Arany Bikában a Felvidék tanfolyam hallgatóinak tiszteletére — Középen Jaross Andor miniszter

Amerika felmondta a japán kereskedelmi egyezményt

Japán kihívásnak tekinti a washingtoni intézkedést

Washington, július 27. Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere, szerdán hosszas tanácskoztatás után távolkelet szakértőivel, majd felkereste Roosevelt elnököt a Fehér Házban. Az elnök ez alkalommal jóváhagyta a kormány legújabb távolkeleti döntését. A késő esti órákban jelentette a külügyi hivatal, hogy az Egyesült Államok megszüntették a Japánnal 1911-ben kötött kereskedelmi és hajózási egyezmény hatályát.

Hull külügyminiszter tegnap este a japán nagykövetnek jegyzéket nyújtott át, amelyben az amerikai kormány felmondja az 1911-i amerikai-japán kereskedelmi szerződést. A felmondás hat hónap múlva, tehát 1940 január 26-án lesz hatályos és lehetővé teszi a Japán felé irányuló fegyverkivitel megszüntetését.

A kormány eljárása bombacsapás-ként érte a washingtoni közvéleményt, mivel a szenátus külügyi bizottsága csak néhány nappal ezelőtt halasztotta el a japán szerződés megszüntetését tanácsoló javaslat tárgyalását.

Pittman szenátor, a szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, hogy meggyőződése szerint a kormány lépése böles és indokolt eljárás volt.

A New York Times washingtoni levelezője szerint ez a lépés azt jelenti, hogy

az Egyesült Államok nemesak ragaszkodnak távolkeleti jogaikhoz, de megtorlással is élnek, ha Japán sértene ezeket a jogokat.

Ha a japán katonaság Kínában amerikai alattvalók büntalmazásával próbálná az Egyesült Államok tekintélyét megrendíteni, Amerika a legerélyesebb eszközökkel védi meg tekintélyét.

Washingtoni diplomáciai körökben — írja az United Press — Hull külügyminiszter indoklásával szemben az 1911-es japán kereskedelmi

és baráti szerződés felmondásában fenyegetést látnak Japánnal szemben.

A szerződés egyik fő pontja az akkori távolkeleti viszonyokra való tekintettel az volt, hogy mindkét állam részére tilos bizonyos árucikerekre vonatkozóan kivételt ilalmat elrendelni, ha ez a tilalom nem lép életbe egyúttal más államok kereskedelmével szemben is.

Ennek a tilalomnak a hatályon kívül helyezése lehetővé teszi, hogy az Egyesült Államok megakadályozzák Japán részére hadianyagok szállítását.

A tokiói amerikai ügyvivő kormány nevében tájékoztatta a japán külügyi hivatalt arról, hogy az amerikai kormány az 1911-i kereskedelmi és hajózási szerződést gazdasági célok miatt felmondotta. Az amerikai

kormányt erre az intézkedésre — amely megfelel az amerikai népkívánságának — az kényszerítette, hogy

gátat vessen a japán szövevényes termékek mindinkább fokozódó bevitelének az Egyesült Államokba.

A külügyi hivatal képviselője kijelentette az amerikai ügyvivőnek, hogy

Japán ezeket az okokat nem tartja helytállóknak.

Japán a washingtoni intézkedéseket sokkal inkább

„gazdasági kihívásnak” tekinti.

Az új szerződés megkötése érdekében meginduló tárgyalások mindaddig nem vezethetnek eredményre, — amíg Amerika meg nem változtatja Japánnal szemben tanúsított barátságatlan magatartását.

Nagy csodálattal tekintették meg a Verhovay magyarok Debrecen nevezetességeit

A magyarság az amerikai magyarokat hű segítőtársnak tekinti országépítő nagy munkájában — Vacsora az Arany Bikában

Csütörtökön délután, fél 1 órakor egy hatalmas autóbuszon megérkezett Debrecenbe az amerikai Verhovay Segély Egyesület harminchárom tagja Kun Bertalan, a Verhovay Segély Egyesület igazgatója és Varga J. Mihály, az Egyesület központi pénztárosa vezetésével. A csoport tagjai, névszerint Fáy Fischer Andor, Himmler Sándor, dr. Kondor József, Debreczeny Sándor, Goydán Sándor, Balogh Ferenc, Máté Ferenc, Horváth István, Perdu Gyula, Pécsi Józsefné, Bálint Ferencné, Fejes Mihályné, Fűredy Menyhért, Porhacs Juliánna, Gál Imréné, Varga Ferencné, Lukács Vendelné, Nagy

Mária, Szabó Mária, Gallovich Mária, Petró Róza, Czigler Ottó, Józsa Mihály, Siket Gyula, neje és fia, Fábrián Mária, Siket Róza, Szalay Gyula, Bence Jolán és Zsámbék Margit, valamennyien formaspakát, a Verhovay Egyesület kék-sárga, felírással sapkáját viselték.

Az amerikai magyarok az Arany Bikánál szállottak le az autóbuszról, ahol dr. Kupinszky Sándor th. tanácsnok, Grassl Herbert, a Debreceni Idegenforgalmi Hivatal igazgatója és vitéz Fejér István igazgató, az Arany Bika bérlője fogadta. A vendégek délután az Arany Bikában étkeztek, majd délután mege-

HUNGÁRIA filmszínház

MA UTOLJARA a bombasiker: 1.

A Haerdy gyerek esete a szerelemmel

Fősz.: MICKY ROONEY

2. **A NAGYVÁROS**

Laise Rainer és Spencer Tracy nagyszerű alakításával.

Előadások: d. u. 6 és 9 órától folytatolag!!

AZ APOLLOBAN

MA ELŐSZÖR délután 5, 7 és 9 órakor: az artista élet mosolya és könnye filmen.

Cirkusz Barlay

Szereplők: HANS ALBERS, FRANCOISE ROSAY, CAMILLA HORN, stb. Erdekes, izgalmas!

Erdekes, izgalmas!

kintették a város nevezetességeit. Néma hódoattal adóztak a négy-százéves Kollégium ódon falainak és benne rejülő töménytelen kincseknek. Megesodáltak a Nagytemplom hatalmas méreteit, elgyönyörködtek a Déri-múzeum roppant gazdagságában. A város nevezetes épületeinek megtekintése után a Nagyerdőre mentek ki. Itt megesodáltak a parkokat és az erdő évszázados hatalmas fáit. Felejthetetlen élmény marad számukra a nagyerdei fürdő, amely mind méreteiben, mind szépségeiben lenyűgözte őket.

Este vacsorán vettek részt az Arany Bika szálló éttermében. A vacsorán a város képviselőjében megjelent dr. Kupinszky Sándor főtanácsnok, Grassl Herbert, az Idegenforgalmi Hivatal igazgatója. Jelen volt a többi között dr. Nábárczy Béláné a MANSZ nemzetvédelmi csoportjának elnöknője. Kedves és megható jelenet volt az, amikor a vacsora elején Kovássy Kálmáné, Debrecen város magyar asszonyainak nevében kedves szavakkal üdvözölte az amerikai magyarokat.

— Most már tudunk valami ajándékot adni, — mondotta a főbbi között, — a magyar Felvidéket, a Tiszának, ennek a gyönyörű magyar folyónak a magyar forrásait. Én, most a debreceni magyar asszonyok nevében köszöntöm Önöket s kívánom, hogy érezzék magukat közöttünk igazán otthon.

Nagy tapsal fogadott beszéd után a Verhovay magyar csoport minden egyes hölgy tagjának egy-egy gyönyörű rózsaszállat adott át.

Vacsora után dr. Kupinszky Sándor a szabadságon lévő polgármester nevében szólt fel.

— Eljöttek most Önök, hogy Magyarország második legnagyobb városát, Debrecenét — amelynek történelmi múltja a 400 éves Kollégiumon és a szintén 400 éves nyomdán nyugszik — megtekintésük. A magyarság a népek nagy tengerében volt volt viharnak kitéve, de ebből a mindent elpusztító viharból mindig maradt egy maroknyi magyar.

Ez a maroknyi magyar azonban mindig elegendő volt arra, hogy felépítsék a jövőt. Mi Önöket a magunkénál tekintjük s az új Nagymagyarország építő munkájában hű segítőtársainknak. Ódát az új hazában is hirdessék majd, hogy a magyarság megmaradt a nyugati műveltség védőbástyájának!

A hatalmas ovációval fogadott köszöntő után minden amerikai magyarral koccintott Kupinszky Sándor dr. Meghatottan válaszolt az üdvözlésre Kun Bertalan, az Egyület igazgatója. Elragadtatással beszélt a Debrecenben látottakról, s elfuló szavakkal emlékezett meg arról, hogy az amerikai magyar csoportnak minden egyes tagja az elszakított részből való és így érthető volt örömiük, mikor a felszabadult magyar földet újra köszönthették. — Kérte, hogy Debrecen továbbra is tartsa meg irántuk megnyilvánuló szeretetét.

Kun Bertalan beszéde után még sokáig, jó hangulatban együtt maradt az amerikai magyarság vendégeikkel. A Verhovayak minden egyes tagja kitűnően érezte magát. A nagyszerű vacsora után Fejér István kiűnő és nagyszerű konyháját dícséri.

Folytatják az angol—japán tanácskozást

London, július 27. Tokióból jelentik: Az angol-japán kerekasztal értekezlet esütörtökön délelőtt és délután 1—1 teljes ülést tartott. A japán külügyminisztérium hivatalos közleménye szerint a délelőtti tanácskozáson a tizenhárom rendőri eljárás részleteit dolgozták ki. A tanácskozást pénteken folytatják.

Kádas Károly az új iparügyi államtitkár

Budapest, július 27. (MTI) A Kormányzó az iparügyminiszter előterjesztésére Kádas Károly dr. miniszteri o. főnököt államtitkárrá kinevezte.

Kádas Károly 1888-ban született Aradon. Római katolikus vallású, családos. Középiskolai tanulmányait elvégezve, 1912-ben a budapesti tudományegyetemen államtudori oklevelet szerzett. Állami szolgálatot 1910-ben kezdte meg a Központi Statisztikai Hivatalnál. 1928-ban szolgálatára a közgazdasági miniszter mellé, majd 1929-ben a kereske-

delmi minisztériumba rendelték be. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium szétválásakor az iparügyi minisztérium létszámába miniszteri tanácsossá, majd 1938-ban miniszteri o. főnökké nevezetett ki. Államtitkári kinevezését megelőzően mint csoportfőnök, a minisztérium törvényelőkészítési ipar-közgazdasági, hányászati, közgazdasági és iparpolitikai szakosztályainak felülvizsgálát látta el. Kiténtetési: III. o. polgári hadi érdemkereszt és kétéves kormányzó elismerés.

Chamberlain egyelőre nem tart háborus veszélytől

London, július 27. Az alsóházban a napirendi bejelentések során közölte Chamberlain, hogy szerdán javasolni fogja, hogy a Ház pénteken napolja el üléseit nyári szabadságra. Sir Archibald Sinclair szabadelvű ellenzék vezetője: Minthogy a külföldön ügylátszik súlyos események lehetősége fenyeget, nem kívánatos, hogy a ház hosszabb időre elszéledjen. Nem volna-e lehetséges, hogy

egyhuzamban csak 2—3 hétre napolja el ülésezését a parlament?

Chamberlain: Nincs okunk felenni, hogy súlyos események, ha egyáltalán bekövetkeznének, éppen 3 hét múlva történjenek. Egyetlen észszerű eljárás az, hogy a kormány figyeljen az eseményeket s ha fontos változást tervez a kormány külpolitikájában, ez alkalom lenne a Ház összehívására.

Szlovákiában folytatódik a magyarok üldözése

Pozsony, július 27. A szlovákiai magyarság helyzete napról-napra súlyosabbá válik, mert a szlovák hatóságok mindent elkövetnek, hogy a Magyar Párt megérősödését akadályozzák. Szombatról vasárnapra virradó éjjel Aranyosmaróton 35 magyart — férfiakat és nőket — letartóztattak és bezáratották őket a nyitrai ügyészség fogházába. Az őrizetbe vettek kivétel nélkül a szlovákiai Magyar Párt tagjai és letartóztatásuk oka csak abban keresendő, hogy a magyarok szervezkedése az utóbbi időben jelentős mér-

tékben terjeszkedett, ami nyilván nem találkozik a szlovák illetékes körök tetszésével. A letartóztatottak egyébként a társadalom legkülönbözőbb rétegeiből kerültek ki. Vanak közöttük ügyvédek, tisztviselők, földművesek és munkások egyaránt. A szlovák hatóságok nemcsak Aranyosmaróton, hanem Lőcsén és Ótátrafőre is intézkedéseket fogantattak a Magyar Párt vezetői ellen. A napokban több magyar pártvezető lakásán házkutatást tartottak, amely azonban eredménytelenül végződött.

Danzig miatt nem kell általános összetűzésnek kitörnie

London, július 27. Burckhardt, Danzig népszövetségi biztosa, a Reuters iroda danzigi tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy nem akar a jövőre kitörtélen váltót adni. Ertelmes ember nem állíthatja azt, hogy Danzig miatt általános összetűzésnek kell kitörnie. A Danziggal kapcsolatban terjesztett híresztelésekre Burckhardt kijelentette, hogy „az érdekelt hatalmak a szabad-városról nem folytatnák tárgyalásokat”.

Egy francia újságnak arra a hírére, amely szerint Burckhardt közve-

títő szerepet tölt be Berlin és Danzig közt, a népszövetségi biztos megjegyezte, hogy a sajtó túlságosan megtisztelti őt. Danzigi munkássága kifejezetten helyi jellegű, a világpolitikában nem játszik szerepet.

Danzig, július 27. Chodaczki lengyel főbiztos a danzigi szenátusban ma jegyzékelt adott át Budwiewic lengyel határőrnek június 26-án történt meggyilkolása ügyében. A jegyzékben a lengyel kormány a vétkesek szigorú megbüntetését kívánja és kéri, hogy tájékoztassák a bűnvádi eljárás eredményéről.

Varga József iparügyi miniszter elfoglalta hivatalát

„Szeressétek a magyar ipart, mely a széles magyar néprétegek elesett-ségén segít” — mondotta a miniszter hivatalbalépésekor munkatársainak

Budapest, július 27. Varga József iparügyi miniszter esütörtök délelőtt átvette a minisztérium vezetését s ebből az alkalomból a minisztérium tisztviselő-kara, valamint a tárcához tartozó intézetek és üzemek vezetői megjelentek előtte, hogy üdvözöljék. A tisztviselők nevében Kádas Károly államtitkár üdvözölte az új minisztert.

Varga József iparügyi miniszter megköszönte az üdvözlést, majd így folytatta:

— Én a politikai élettől távol kifejtett munka következtében jutottam erre a helyre, amelyre sokasom pályáztam. Kérem van Hozzátok:

szeressétek a magyar ipart akkor és

addig, míg magyar s esakis addig, míg magyar.

Ez az ipar arra való, hogy a széles magyar néprétegek elesett-ségén segítsen. A fokozottabb jólétet ipar útján lehet elérni. Ma mindinkább az ipar vonalán halad előre a szociális gondolkodás és gondoskodás. Az ipar, amely régen csak arra volt alkalmas, hogy egyes ipari dnasztiákat teremtsen és főcélja talán az volt, hogy egyesek az ipar révén nagy vagyonokat és jövedelmeket szerezzenek, világszerte megváltoztatja a felfogást s hivatalosabban látja, hogy a széles néprétegek jobb megélhetését mozdítja elő.

— A Mindenható Kegyeleméből az ország olyan nyersanyagokkal, kincsekkel

gazdagodott a területi gyarapodás következtében, amelyekkel, ha félreléve minden személyi érdeket, igazán magyar érzéssel sáfárkodunk, meg vagyok győződve, hogy fajtám, a magyarság, az egész magyar nemzet s annak minden becsüleles hű fia számára eredményeket fogunk elérni. Nagy súlyt helyezek arra, hogy a minisztérium tisztviselőkarának minden egyes tagját hozzáam ne csak a bizalom, hanem a belső meggyőződés és a barátság szálai fűzzék. A magyar nép, amely ellenségeivel szemben is mindig gavallér volt, halás lesz azoknak a tisztviselőknek, akik — s ezt most az elmúlt két és fél hónap alatt közelről láttam, — éjt nappallá tevő tárgyilagos és gyors munkával a széles néprétegek helyzetének javítására törekednek. Az együttműködésre, a szereltre és megértésre alapított munkámat s ezt feltekek gyakorolni fogom.

A miniszter beszédét az egybegyűlték lelkes tapsal és éljenzéssel fogadták.

Budapest, július 27. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó úr öfőméltósága kezébe ma délelőtt 10 órakor tette le a hivatali esküdt dr. Varga József m. kir. iparügyi miniszter. Az esküdtél szer-tartásánál közreműködött dr. gróf Teleki Pál m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnök, továbbá mint zászlósúr helyettes, gróf Teleki Tibor m. kir. titkos tanácsos, a Magyar Szent Korona öre. Az esküdtél dr. Szép László m. kir. miniszterelnökségi osztályfőnök olvasta fel.

Az esküdtél után a Kormányzó úr öfőméltósága dr. Varga József m. kir. iparügyi minisztert kihallgatáson fogadta.

Borzalmas gázrobbanás Algir kikötőjében

Algir, július 27. A kikötőben délután gázrobbanás történt, amelyből tűz támadt. A tűz 17 óratájában átterjedt a rak-tárakra. A hatalmas raklárépületek teljesen elpusztultak. Az egyik vontatóhajó a rakodópartnál kikötött és óriási vizsugarakat zúdított az égő épületekre. Az anyagi kár már eddig is kb. 15 millió frank. Ebből tízmillió az elégett áruké-szlet és 5 millió a raklárké.

Hivatalosan jelentik, hogy a tüzesel-nél 41 ember megsebesült, 26-nak súlyos az állapota. Több eftűnt munkás után megindult a keresés. Attól tartanak, hogy ifjeddükben a tengerbe ugrottak.

Algir, július 27. A kereskedelmi rak-parton történt robbanásnál megsebesült egyik személy a kórházban meghalt. Ez-zel négyre emelkedett a halottak száma. A többi, mintegy 40 sebesült közül tíznek olyan válságosra fordult az állapota, hogy kevés remény van életbenmaradásukra. A túzózóknak 18 óra tájban sikerült a tüzet megfékezni.

Letartóztatták a Hársfa-utcai férjgyilkos asszonyt

Budapest, július 27. A Hársfa-utcai férjgyilkost, Nagy Ferencét esütörtökön reggel hallgatta ki részletesen a főkapitányoson dr. Szrubán Rezső rendőrfő-tanácsos, a sérülési osztály vezetője.

Mint ismeretes, a Hársfa-utca 27. szá-mú házban szerdán délután Nagy Ferenc női szabó fiatal felesége szövéltás közben revolverrel agyonlőtte a férjét. A fiatal asszony ma délelőtt még mindig a tegnapi rémes eset hatása alatt áll. Elmondotta élete utolsó idejének történetét, hogy miképp ismerkedett meg férjével, Nagy Ferenc női szabóval, majd zokogva beszélt el boldogtalan házasságuk drámai részleteit.

Sírva panaszkodta a fiatalasszony, hogy férje nemcsak elhanyagolta, hanem kegyetlenül bánt vele, Szerdán férjének revolverére véletlenül talált rá eldugott helyen, a szekrényben, éppen amikor me-gint rátámadt és veszekedés közben, szin-te öntudatlanul sűtötte rá férjére a revolvert. Nagy Ferencé részletesen leírta a tragikus perek történetét. Ezek után a bünygy referense, Szrubán rendőrfő-tanácsos intézkedésére a hívesgyilkost letartóztatta.

A VI. hadtest új parancsnoka vitéz dési Bajnóczy József tábornok megérkezett Debrecenbe

Az új hadtestparancsnokot diszszázad fogadta a Kistemplom előtt
Ezrekre menő tömeg a tábornok fogadtatásán

Vitéz Bajnóczy József évekkal ezelőtt Debrecenben volt gyalogsági parancsnok

Csütörtökön délelőtt 11 órakor Budapestről autón Debrecenbe érkezett a VI. hadtest új parancsnoka, vezénylő tábornoka, *vitéz dési Bajnóczy József* m. kir. tábornok. A hadtestparancsnok fogadására kivonult a Kistemplom elé egy díszbe öltözött, szuronyos puskás diszszázad és a 11. honvéd gyalogezred zenekara *Fritz Pál* százados vezetésével.

A fogadtatás színhelyére egymásután érkezett meg a tisztiküldöttség, *Gyimessy Ernő* tábornok, a hadtest eddigi helyettes parancsnoka vezetésével. Ott volt *Bittó Dezső* ezredes, *Lemberkovics Alajos* ezredes, a 11. honvéd ezred parancsnoka, *vitéz Battha Zoltán* vezérkari alezredes, *Gombos alezredes* állomásparancsnok, *Ibrányi Mihály* alezredes, vezérkari főnök és a hozzájuk beosztott vezérkari tisztek, illetve segédtsztek. Az államrendőrség képviselőjében *Lám Dezső* kerületi rendőrfőkapitányhelyettes és *vitéz Boskó Mihály* rendőrfőparancsnok jelent meg. Ott láttuk a fényes dekorációjú egyenruhák között, a Vitézi Szék hármass küldöttségét, érmeikkel díszített fekete díszmagyarban: *vitéz Berényi István* ny. tábornok, vármegyei székkapitányt, *vitéz Hadházu Dezsőt*, Debrecen város vitézi hadnagyát és *vitéz Fejér Istvánt*, a vitézi társadalmi bizottság képviselőjében. Jelen volt dr. *Lindenberg János* apostoli kormányzó, prépost-plébános és Hajdú vár-

megye részéről *Rásó István* alispán. Tizenegy óra körül már hatalmas tömeg lepté el a Kistemplom környékét.

Pontosan 11 órakor diszkürtjel hangzott fel a Széchenyi-utcán. Fritz Pál százados vezényelt:
— *Puskával tisztelegj! Jobbra nézz!*

Nemsokára feltűnt a Széchenyi-utca sarkán az új hadtestparancsnok autója. *Vitéz dési Bajnóczy József* tábornok kiszállt belőle, majd gyalog elindult a diszszázad felé. A zenekar a Himnuszját szította. A csillogó szuronyú, feszes vigyázban álló honvédek merész tekintettel követték új urukat. *Fritz Pál* százados kemény léptekkel a tábornok elé ment. Kardja megcsillant, amint tisztelgett vele. Jelentést adott:

— *Tábornok úr! Alázatosan jelentem: 100 honvéd, 93 puská!*

Jelentés után *vitéz dési Bajnóczy József* tábornokhoz esatlakozott a tisztiküldöttség. A tábornok megsejmelte a diszszázadot. Új jelentés, fővetés, felesendülnek a Himnusz hangjait újra...

A díszszemle után a Kistemplom előtti szigethez ment az új hadtestparancsnok.

Bemutalkozott és fezet fogott az ott lévő előkelőségekkel.

Lindenberg apostoli kormányzóval, *Lám Dezső* kerületi rendőrfőkapitánnyal, a Vitézi Szék küldöttségével és

melegen üdvözölte a sajtó képviselőit.

Az üdvözlések után *vitéz dési Bajnóczy József* tábornok a fogadtatására megjelent tisztí és polgári küldöttségekkel a Magyar Államvasutak Üzletvezetőségének épülete elé vonult.

A diszszázad is elindult a Kistemplom elől. A zenekar után tancoló lovon vezette a diszszázadot *Fritz Pál* százados, amely döngő díszléptekkel vonult el a magas katonai személyek előtt. A díszmenet után *vitéz dési Bajnóczy József* tábornok sokáig szívélyesen elbeszélgetett a környezetével, majd autóba szállt és kísérőivel együtt a hadtestparancsnokságra hajtatott.

Vitéz dési Bajnóczy József m. kir. tábornok, mint a VI. hadtest új parancsnoka, vezénylő tábornoka Debrecenbe Budapestről jött, ahol

a m. kir. törzstiszti tanfolyam parancsnoka volt. Az új hadtestparancsnok Debrecenben már szolgált, mint gyalogsági parancsnok.

Vitéz dési Bajnóczy József tábornok, Debrecen városa a legnagyobb szeretettel fogadja, ugyanis mint régi ismerőst s készséges támogatásával segíteni fogja abban a hatalmas munkában, amelyet a mindegyre erősödő magyar hadsereg érdekében, az újabb ezerévre induló Nagymagyarországgért Debrecenben is ki fog fejteni.

Kun Bertalan
a Verhovay Segély Egylet
igazgatója

Varga J. Mihály
a Verhovay Segély Egylet
központi pénztárnoka

azt a vágyat, amely mindig hazasóvárog-tatta. És

ő jobban érezte azt az örömet, amelyet a második, harmadik generáció már csak tudat alatt, de mégis érzelt, amikor a rádió bement, hogy Kassa, Munkács, Ungvár, Beregszász visszatért.

Ő most teljes valóságában átélte a visszatérés örömet, hiszen az édesanyja, Csapon egy őszhajú, mosolygós arcú magyar asszony is hazatért Magyarországra. Le kellett borulni a földre. Az öröm olyan súlyos volt, hogy legörnyesztette a hátát, és ott a virágdíszes fogadáshoz, a csillogó szemű üdvözlésben

Kun Bertalan leborult a földre és zokogva megcsókolta az ezeréves, vérreláztatott, nemrégiben még esch boeskorlól megszentégtelenített anya földet...

„Kun Bélára
még gondolni sem
szeretek!”

Es most itt áll, szentül szembe velünk. A szemében még ott csillog a munkácsi fogadtatás emléke. Egy kiesit elfogult. Nem tud mást mondani, csak dicséretet.

— Nagyon, nagyon örülünk, hogy hazajöhettünk, — mondotta. —

Mindannyiunkat meglepett Magyarország szépsége. Nagyon jól esett a munkácsi fogadtatás Budapesten is szépen fogadtak bennünket. Nagyon, nagyon jól esik az a szeretet, amellyel mindenütt találkozunk. Tegnap a „Magyarok Világszövetsége” bennünket vendégül, Ott volt Közmegyelmes úr is, majd később Teleki gróf miniszterelnök úr is.

Nagyon örülünk, hogy Debrecenbe, ebbe a fajtiszta, magyar városba látogathattunk.

Különösen a második és harmadik generációt hatotta meg a találkozás. Könyvekkel és nótával jöttünk Debrecenbe.

— Igazgató úr mikor ment ki Amerikába?

— Harminchárom évvel ezelőtt, — válaszolt, s a szemén egy szemernyi könnyesepp csillogott. Olyan volt ez, mint egy

AMERIKAI MAGYAROK BESZÉLNEK...

Kun Bertalan, a Verhovay Segély Egylet igazgatója sirva borult le Munkácsra az édes anyaföldre -- Szemükben könnyel, ajkukon nótával érkeztek Debrecenbe a Verhovay magyarok

Amerikában általában jó véleménnyel vannak a magyarokról

Nines meghatóbb annál, amikor hosszú évek, hosszú út után a hazatért leborult az anyaföldre, lepergő könnyével megöntözi a száraz rögöket és zokog, balkan, a viszontlátás örömeiben. Legtöbbször Kun Bertalan, a Verhovay Segély Egylet igazgatója tudna erről mesélni...

Munkácsra jöttek keresztül. Csak rö-

víd ideig állott a vonat, de ez a pár perc örökre tartó, felejthetetlen élmény marad. Zászlók, piros-fehér-zöld színek, díszbeöltözött rendőrök, sorfalat álló tűzoltók, és egy esomó virág. Az átkos esch uralom alól visszatért magyar város fogadta az élet rögös útjairól, Amerikából hazatérő magyarokat. Szem nem ma-

radt szárazon, mert

a testvér testvére talált és sirni kellett, mert a föld illata más volt, mint az amerikai.

Kun Bertalan hosszú évek után ismét hazatért Magyarországra. Az ő szívében fájditotta a tengernyi távolság odaát az újhazában, az ő szíve jobban érezte

Az amerikai magyarok ebédje az Arany Bikaiban

Utótulajdonosok ne mulasszák el a szavatossági biztosítás kötését

parányi gyémánt, alig észrevehető, és mégis szikrázó, égető.
— Csapom meglátogattam édesanyámat...
— elhallgatott. Nem zavartuk.
— Ennyit mondhatok, — tér át más témára. — A fejleményeket majd meglátjuk. Reméljük, hogy az első kellemes

és jó benyomások továbbra is megmaradnak, és
gazdag élményekkel, fájós szívvel fogjuk lthagyni Magyarországot.
Büszközöl még megjegyzi:
— Aztán: nem Kun Béla!! — mondja mosolyogva. — Nem szeretek még rá-gondolni sem!

Petró Rózsika édesanyja sirva hallgatta a Felvidék visszatértét

Apró, szőkehajú, esillogószemű lányt kérdeztek meg ezután. Fején kacéklásan, magyarmiskásan félreesapott, kékszelű, sárgatelejű Verhovay-egyensapka van. Egy kicsit elfogódottan beszél, mosolygós szeme ide-oda villan. Petró Rózsikának hívják, a második generáció tagja. Ő már kissé törve beszél a magyarul, néha keresi a szavakat és megkérdi:

— Így van?
New Jerseyben Word Budge-ban lakik. Varrógyárban van alkalmazásban, ahol hálóingeket varr.
— Nagyon jól érzem magamat, minden nagyon szép, — meséli. — Tetszik nagyon, nagyon tetszik Magyarországot.
— A szülei mikor mentek Amerikába? — kérdezzük.
— Harmine-harminekét évvel ezelőtt, — feleli. — A szeme, elkalandozik az Arany Bika halljában lévő emléktárgyak felé.
— Tetszik? — kérdelem. Amerikában ismerik a magyar népviseleteket?
— Ah, — feleli mosolyogva. — aki oda kimegy, már úgy öltözködik, mint az

amerikai. Egyébként nagyon szépek...
— A lányok hogy' élnek Amerikában? Ránéz esodálkozva, mintha azt gondolná, hogy hogyan is lehet ilyet kérdeznél.

— Ugy, mint mások! Dolgozni kell ott is, ha azt akarja az ember, hogy meg legyen a kenyere!

A magyar filmekről kérdezzük. Minden héten, vagy második héten játszanak egy-egy magyar filmet, neki

a „Bor” tetszett a legjobban.
— Van sok magyar abban a városban, ahol lakik?

— Van! — feleli. — Majdnem az egész város magyar.

— És milyen nagy a város?
— Nagy. Majdnem olyan, mint Debrecen.

— Hogy fogadták az ottani magyarok a Felvidék visszatértét? — kérdezzük tovább.

— Nagyon jól esett nekünk. A rádióban hallottuk.

Édesanyám sírt is, mikor meghallotta, hogy visszakaptuk a Felvidéket...

Budapest szebb, mint Detroit

Szalay Nagy Gyulával beszélünk ezután. Az ő édesanyja a sporon megyei Szárföld-ről, édesapja a szintén soproni Bahot községből való. Szülei mintegy harminc évvel ezelőtt mentek ki az Újvilágba. Törve beszél magyarul. A szája mindegyre angolra húzódik.
— Alig vártuk, hogy a határt, a magyar határt elérjük, — meséli. — Annára örültünk, hogy Magyarországra léphettünk, hogy nem is tudjuk kifejezni.

Az életkörülmények felől kérdezzük.
— A tizenegyedik osztály után gyakorlati pályára mentem. Különböző műszaki munkákat végeztem. Az egyik hatalmas gépkocsigyárban dolgoztam hosszabb ideig. Most 24 éves vagyok. A Verhovay Segély Egylet küldött ki Magyarországra engem is. Versenyen vettem részt, amelynek keretében tagokat kellett gyűjteni.
Hogy fogadták odaát a Magyarországot megnagyobbodásáról szóló híreket?
— Nagy örömmel hallottuk, hogy visszakaptuk az elvesztett területek egy részét. Sajnos, hogy a többiek még

nem kerültek vissza Magyarországhoz.

Megkockáztatok egy kérdést:
— Amerikában általában hogyan fogadták Magyarországot jelenlegi politikai állásfoglalását?

Tiltakozólag emeli fel a kezét.
— Nem, nem, én politikával nem foglalkozom. De annyit mondhatok, hogy odaát jó véleményekkel vannak a magyarokról. Megbecsülik, szeretik. Budapestre tereli a beszédet.
— Nagyon szép város, — mondja. — Körülbelül ilyen nagy Detroit is, ahol én lakom. De

Budapest szebb, Detroitban nincsenek olyan régi épületek, olyan szép szobrokkal, szóval nincsen annyi történelmi emlékek.

Nagyon szeretnék sokáig itt maradni, de a pénztől függ ez is. Sajnos, nincsen olyan sok pénzünk, amennyi kellene ahhoz, hogy addig maradjunk, ameddig szeretnénk. Még így is nagyon köszönjük a Verhovay Segély Egyletnek, hogy elhöz a feledhetetlenül hozzászolgált benyomásait és pártfogolta hazavágyásunkat.

Reménykedünk Magyarország helyzetének javulásában

Egy fiatal orvossal találkozunk ezután. Szintén a második generáció tagja. Dr. Kondor József Trentonból jött Magyarországra.

— Mind nagyobb és nagyobb Amerikában az érdeklődés Magyarországot iránt. Mindenki reméli, hogy Magyarország helyzete a javulás útjára

Alföldi Takarékbontásából

mindennemű anyagok olcsón eladók. Téglák, épületfák, padlók, parketta ajtók, ablakok. Teljes fürdőszobák, lépcsők vaskorlátok, üvegtetők, vasgerendák és mindennemű épület vasanyagok, cserép és gázkályhák mozaik, keramit és csempelapok, pala, cserép, ereszesatorna, portálék, villany-szerelési anyagok. Előjegyezni az ALFÖLDI PALOTA Bányos-utcai bontási irodájában.

tért.

Nagyon szépen fogadlak bennünket mindenütt, — mondta — nagyon jó benyomásokat szereztünk első útunkon a magyar népről. Igazán érdemes volt ezt a hosszú utat megtenni, hogy először megláthassuk Magyarországot. Mi azt hisszük, hogy

a Magyarok Világkongresszusának és a Verhovay Segély Egyletnek a jövőben még fokozottabb mértékben sikerül a magyarországi és az amerikai magyar testvéreket egymáshoz közelebb hozni.

Még csak annyit mondhatok, hogy nagyon kíváncsi vagyok a debreceni egyetemre...

Most már egész csomó amerikai magyar áll körül bennünket. Kondor dr. mosolyogva mesél.

— Odahaza, Amerikában azt mondtam, hogy ha Magyarországra jövök, akkor úgy fogok öltözni, mint az otthoniak.

A barátom erre hozott egyszer egy... — rámutatott a szinesdiszítésű, eszköbörös kulacsra, — egy viztartót...

— Kulacsot...
— Igen, kulacsot. Most már csak eszma kell, meg bő... — mutatja a vállánál — bő szőr...

És most itt van. És igazán otthon érezheti magát, kulacs, eszma, meg cifra szűr nélkül is. Mert szeretettel fogadtuk őket, a messzire szakadt testvéreket, nagy, minduntalan visszahívó szeretettel...

Szűjjel oszlanak az Arany Bika halljában. Egyik-másik már képeslapokat is vásárol.

Ir haza, hogy jól érzik magukat, hogy szeretnének továbbra is itt maradni.

Mert akik egyszer ennek az istenáldotta földnek az illata megcsapott, az szerelmességé is válik, kiváltképpen meg ha egy szemérményi magyar vér folyik az ereiben... (kaplonyi.)

Nagyszabású építkezéseket tárgyal a város kisgyűlése

Beszámoltunk már arról, hogy Debrecen törvényhatósága augusztus elején kisgyűlést tart a városbázán. A kisgyűlés tárgysorozatán több közmunka szerepel, amelyek között a város több gazdaságában végrehajtandó építkezés és tatarozás ügyében dönt majd a kisgyűlés.

A tervbevetett építkezések között szerepel a Ludas-csárda, a Nagy-álmuzsg és Belsőóhat gazdasági épületeinek tatarozása, több kisebb gazdasági épület építése, majd a Haláp és Fancsikán erdőőri lakás építése és a kisebb birtokokon több javító s tatarozó munka.

Ujabb Heines Medines megbetegedés történt Debrecenben

Csütörtökön délelőtt egy újabb Heine Medines megbetegedést jelentettek Debrecen városi tisztifőorvosának. A jelentés szerint a Kinizsi-utcán egy négy éves kisgyermeken észleltek gyermekbárányos gyanús tüneteket. A tisztifőorvosi hivatal a jelentés vétele után azonnal bejelentette a megbetegedett gyermeket a gyermekklinikára, ahol orvosi meg-

figyelés alá vették. Csak beható orvosi vizsgálat fogja megállapítani, hogy tényleg Heine Medines megbetegedéssel állanak-e szemben?

A hatóságok azonban az ilyenkor szükséges intézkedéseket megtették. Biztonság okáért hatósági zár alá vették a megbetegedett hozzátartozóit és a legszigorúbben ellenőrzik azok elkülönítését.

Nem terheli gondatlanság a berettyóújfalui gázoló autó vezetőjét

Egy marokkói olajvállalat vezérigazgatójának kocsija gázolta el Varga Lajosné

Beszámoltunk arról, hogy Berettyóújfalui határában egy francia rendszámú autó elgázolta Varga Lajosné, aki az úton kerékpározott. A gázolás ügyében dr. Unger József vizsgálóbíróhelyettes helyszíni szemlét tartott. Megállapították, hogy a gázoló autóban André du Colombé, egy marokkói olajvállalat francia igazgatója áll feleségével. Colombé magyar származású feleségének édesanyját jött meglátogatni Pesterzsébetre. Innen indult autóján feleségével Debrecen felé, hogy a Hortobágyra és Lillafüredre utazzanak. Az útát azonban eltévesztették és így kerültek Berettyóújfalui alá.

A szerencsétlenség időpontjában arra kerékpározott két csendőr, akiknek vallomásából megállapította a vizsgálat, hogy a sofőr messziről dudált a szabálytalanul kerékpározó Varga Lajosnéra, aki éppen köröket írt le az úttesten. Vargáné nem vette figyelembe a kürtszólt és tovább hajtott. Így történt a szerencsétlenség, melyért tehát a francia sofőrt nem terheli felelősség. A debreceni ügyészség csütörtökön meg is szüntette az eljárást a sofőr ellen.

Varga Lajosné még nem lehetett kihallgatni, mert nem tért eszméletre. Állapota válságos, de orvosi reménykednek, hogy megmentik az életnek.

Öngyilkosságot kísérelt meg Horváth Árpád színiigazgató egy budapesti szállodában

Előre megírta a beszámolót öngyilkosságáról egy fővárosi lapnak Csütörtököt mondott a revolver, felvágta az ereit — Sérüléseit a Bakay klinikán kötötték be, ahonnan saját lábán vitték a rendőrség életvédelmi osztályára

Horváth Árpád, a Csokonai Színház igazgatója csütörtökön Budapesten, a Continental szállóban levő lakásán öngyilkosságot kísérelt meg.

Horváth Árpád a karján vágta fel ereit, szerencsére azonban még idejében észrevették és orvosi kezelés alá vették az életunt igazgatót. Horváth Árpád már saját lábán távozott a kórházból, ahonnan a rendőrség életvédelmi osztályára vitték, onnan pedig hazatért Continental szállóbeli lakására.

Három héttel ezelőtt bérelt szobát a Continental-szállodában Horváth Árpád. Szerdán este a szokottnál korábban tért haza, kezében egy csomag levélpapírral. Tintát és tollat kért és késő éjszakáig dolgozott a szobájában.

„Az a hülye revolver csütörtököt mondott”

Csütörtökön a reggeli órákban a hotel alkalmazottai benyitottak Horváth Árpád szobájába.

A hotelszobában példás rend volt. A fogason a debreceni Csokonai Színháznak egy plakátja lógott. Az asztalon búcsúlevelek.

számozva, sorrendben.

Az egyik széken üzenet a szálloda személyzetének. A levelek mellett üzenet a rendőrségnek és a szálloda igazgatójának. Az ágy megvetve. Látszik, hogy éjjel nem feküdt benne Horváth Árpád.

Bent a fürdőszobában feküdt a földön, halálsápadtan. Mellette egy nagy cédula, az egyetlen, amelyre rendetlen írással írt. A cédula szövege a következő: „Az a hülye revolver csütörtököt mondott, azért vágtam fel az ereimet.”

Mellette hevert a revolver.

Az íróasztalon a következőknek címzett búcsúlevelek:

Öv. Horváth Árpádné született Neményi Lili, Debrecenben vagy Budapesten.

Pethes Sándor, a Nemzeti Színház tagja, Dinnyés Lajos v. országgyűlési képviselő, Chikán Béla, pest-szenterzsébeti polgármester, dr. Hevesi Sándor, Gyergyai-Szegő Albert, Daróczy József, Kiss Ferenc, a Színművészeti Kamara elnöke, Borosienői Boros Zoltán, báró Petrichovich-Horváth Ferencné. Mindegyik levélben egy-egy szám.

„A tropikál ruhamba öltöztessenek”

Egy külön lapon a következő írás: — Kérem, ne csináljanak semmi lármát, hogy a szálloda lakóit ne zavarják fel. A portás jelentse a halálesetet a rendőrségnek. Kérem a hozzátartozóimat, adjanak borrarvalót a személyzetnek.

— Kérem, hogy a morgókat lehetőleg mellőzzék.

Nem kell böncölni, csak a sebhelyet alkohollal tisztítani. Az aktus előtt fürödtem. A tropikál ruhámba öltöztessenek. Vigyének egyenesen a ravatalra”

Nedvesek voltak a patronok

Az alkalmazottak nyomban felhívták a hotel, orvost hívták, egyben értesítették a mentőket is. Az

első segítségnyújtás után a színház-igazgatót a Bakay-klinikára vitték a mentők, ott kötötték be, illetve varrták be sebeit.

Addigra magához tért Horváth Árpád, akinek az volt a kérése, hogy ha nem súlyos az állapota, vigyék vissza Continental-szállóbeli szobájába.

Ennek a kérésnek eleget is tettek, s Horváthot még délelőtt visszaszállították a Continental-szállóba, ahol egy főorvos barátja maradt mellette, részben, hogy orvosilag segítségére legyen, másrészt, nehogy az életunt színiigazgató kárt tehesen magában.

Orvosbarátja egy pillanatra sem hagyta magára, mert időközben a rendőrséget kellett értesíteni.

— Hagyj nyugodtan magamra, — mondta Horváth.

— Sajnálom, — válaszolta az orvos, — nincs módomban.

— Sajnos, — folytatta Horváth — most már az egész dolog a komikumba hajlik... Remek revolverem volt... Csak a patronok voltak nedvesek.

Azután megérkezett a rendőr.

— Kérem a személyi adatait... Be kell önt kísérem az életvédelmi osztályra, nehogy még egyszer megkísérleljen valamit.

A londoner behozta a revolvert. A rendőr nézegette, majd zsebre vágta a revolvert a patronokkal együtt.

Horváth a rendőrrel elment a főkapitányságra.

— Most már rendtől jön a dolog, — szöjt a rendőr.

— Nem fog az rendbejönni...

„Összeomlott életem munkája”

Egyébként Horváth Árpád nyílt levelet is írt, amelyben részletesen megírja életének változatos történetét, főleg színházi pályafutását és azt a kálváriáját, melyet mint vidéki színiigazgató járt végig. Ebben többek között ezt is írja:

„Kiss Ferencel, a színészkamara elnökének, legutóbb minden problémámat, tervemet megbeszéltem. Július elején azonban bizalmasan arról értesültem, hogy a stagione-igazgatók között engem még nem terjesztettek fel, hogy koncessziót kaphassak. Ennek azonnali következménye lett, hogy megrögztem a hitelezőim Sátoraljai helyén, ahol színtársulatommal játszottam és így még küzdelmesebb lett az életem.”

„A kultuszminisztériumban próbáltam segítséget kapni — folytatta

Horváth levele. — Zsindely államtitkár úr fogadott. Előadtam kérésemet. Azt tapasztaltam azonban, hogy elvesztem a színházamat. A minisztériumban azért jártam, mert

úgy éreztem, hogy jogom van egy végső S. O. S. kiáltással segítséget kérnem a hivatalos helyeken, hiszen mindenemet feláldoztam, egészségemet, anyagi eszközeimet, csak hogy megmutassam, hogy mit tudok. Életem munkájának összeomlását látva, határoztam el, hogy inkább megvágok az életemről is.”

Egyébként a Continental-szállodában rendőri bizottság jelent meg. Megállapították, hogy Horváth Árpád revolverrel akarta az öngyilkosságot elkövetni, de fegyvere szerencsésen csütörtököt mondott, ezért vágta fel azután az ereit.

Megkezdődik a rendőrségi kihallgatás

A kora déli órákban a rendőrség megkezdte Horváth Árpád kihallgatását, tekintettel arra, hogy erejét összeszedve, el tudta mondani a hatóságoknak öngyilkossága előzményeit.

Horváth Árpád a kihallgató rendőrök előtt részletesen elmondta utolsó hónapokban folytatott erőfeszítéseit, hogy megmentse színházát és a színháznál alkalmazott

1666 mint száz ember kenyerét.

Tavasszal már hivatalos segítséghez folyamodott s

állami segítséget kért a kultuszminisztériumtól. A pénzt azonban a biztató ígéretek ellenére sem kapta meg.

Közben anyagi helyzete egyre romlott. A vidéki színházak még súlyosabb helyzetbe kerültek, mint az előző években.

Kátyuba került a debreceni színház

A gazdasági helyzet és különösképpen a politikai események nem várt problémák elé állították a vi-

deki színtársulatokat.

A debreceni színház, amely a magyar színjátszás úttörője akart

BURAY sorsjegyáruda
UJ helyisége
SAS-UTCA 4. sz.
Debreceni Kölcsönös Segélyező-Egylet
székházában.

Pénztári órák változatlanul d. e. 8-11-ig, d. u. 10-6-ig.

lenni megoldhatatlan anyagi kátyuba került.

Most már csak egyetlen kiút lett volna: ha Horváth megkapja valamelyik stagione-társulat vezetését. Ezzel biztatták is, hiszen Horváth színházi kultúrája, munkaképessége és tehetsége predestinálta is arra, hogy mint a legnagyobb vidéki színtársulat igazgatója működjön.

A múlt hónapban azonban bizalmasan arról értesült, hogy az ő neve már nem szerepel azok között, akiket a színészkamara stagione-vezetőül javasolt. Ez végképp megrendítette Horváth Árpádot, közben a hitelezők is szorongatni kezdték s úgy érezte, nem bírja tovább a reménytelen küzdelmet...

Horváth Árpád a déli órákban elhagyta a főkapitányság épületét és saját lábán ment Continental-szállóbeli lakására.

Beszámolót írt az öngyilkosságáról Horváth Árpád

Az egyik fővárosi lap csütörtökön reggel levelet kapott Horváth Árpádtól, amelyben a következőket írja a debreceni Csokonai Színház levélpapírosán:

— Mellékelem a mai nap riportanyagát — így kezdődött a levél — s kérem, ne higgyék, hogy ez valami teatrális mű, vagy mókaöngyilkosság. A nyilvánosságra azért van szükségem, mert ilenkor sokat feleseknek, kombinálnak, színeznék össze-vissza, legalább a jóhiszemű emberek, az a néhány jóbarátom lásson tisztán, akit érdekeltem.

A levél mellé, több oldalra terjedő kézirat volt mellékelve, amely a következőképpen kezdődött:

— Ma reggel hét és nyolc óra között a „Continental” szálloda 412-es szobájában öngyilkos lett Horváth Árpád, a Nemzeti Színház nyugalmazott főrendezője, a debreceni Csokonai Színház igazgatója. A 412-es szobához tartozó fürdőszobában fekvő falaltak rá, amikor a portás és a szobaasszonyrak fellépett, hogy a három hete Pesten tartózkodó és mostanában mindig reggel hét-felnyolc-kor kelő igazgató még mindig nem hagyta el szobáját. Az öngyilkosság 6.35-ös Steyer-Piper revolverrel történt, az öngyilkos saját tulajdonával. A golyó szívtáji irányban hatolt be és azonnali halált okozott. Az öngyilkos szobájában a rendőrségnek, feleségének, sógorának és néhány barátjának címzett búcsúlevelet találtak.

A revolver azonban nem sült el s így Horváth Árpád az ereit vágta fel...

Eltemették

Bihari Sándort a DVSC játékosát

Bihari Sándor, a fiú felső kereskedelmi iskola IV. évfolyamának tanulója, a DVSC kiváló és nagyszerű játékos, hirtelen meghalt. — Nemcsak a fiú felsőkereskedelmi iskola kiváló növendékét, hanem a DVSC egyik pótolhatatlan játékosát veszítette el benne. Temetése tegnap délután folyt le a Köztemető ravatalozó termében nagyszámú gyászoló közönség jelenlétében, ahol megjelent a bánatos szülőkön kívül Miesky alezredés, a mentelep parancsnoka és az elhunyt barátai, iskolatársai és tanárai is.

A koporsó felett Szűcs Ferenc katonalelkész mondott magasszárnyalású megható imát, mely után a koporsót autón Hajdúhadháza-ra vitték. Itt a ravattól a sírig volt osztrájtársai vitték koporsóját. A hajdúhadházi lelkész rövid kis imája után elhantolták Bihari Sándor földi tetemét. A temetést Dankó temetkezési vállalkozó végezte kegyeletesen.

HIREK

Hiszek egy Istenben.
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:
„Nap”, Tolnay Imre, Piac-u. 1. Telefon: 27-73. — „Muraközy”, Preiser Ernő, Piac-u. 72. Telefon: 13-30. — „Aranyegyszarvú”, Grósz Nagy Ferenc, Kossuth-u. 8. Telefon: 34-96. — „Arany János”, Bozók György, Csapó-u. 66. Telefon: 11-78. — „Mátyás király”, Papp Gyula, Nyilastelep, Vámospercsi-út 16. Telefon: 13-83.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Hazánkban ma még viharos volt az északnyugati szél és a Kárpátok alján délelőtt eső is volt még. Ungvárról 6. Alsóvereckéről 10 mm. csapadékot jelentettek. Délután több helyen kisebb fűtőesők voltak. A hőmérséklet már keleten is emelkedett.

PROGNÓZIS: Még élénk északnyugati szél, változó felhőzet. A délutáni órákban főleg keleten még kisebb fűtőeső. A hőmérséklet éjjel 10, nappal 25 fok körül lesz.

— **Elmarad néhány Szegedre tervezett vonat:** A MÁV. igazgatósága közli, hogy utashány miatt a július 29.-én Nyíregyháza és Debrecenből illetve ugyancsak július 29.-én Szolnok és Tiszaföldváról Szegedre tervezett ünnepi vonatok elmaradnak. 29.-én és 30.-án a Budapestről Szegedre tervezett ünnepi vonatok közlekednek.

— **Óriási felhúszakadás Lengyelországban.** A legutóbbi napok óriási felhúszakadásai folyamán csütörtökre virradó éjjel Bogumin környékén az Odera átlépte a védőgátakat és több községet elöntött. Csütörtökön reggel 5 óra tájban az Olsafolyó és az Odera egyéb mellékfolyói is kiléptek medrükéből. Mintegy száz lakóház, 3000 hektár terület és Bogumin két külvárosának negyede került víz alá.

— **Rendelet a zsidó hallgatók felvételi módjáról.** A Budapesti Közlöny legközelebbi száma közli a kormányrendeletét a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. évi 4. t. c. 7. szakaszának végrehajtása tárgyában. A rendelet az egyetem, vagy főiskola I. évfolyamára felvehető zsidó hallgatók és növendékek számának mérvét és felvételük módját szabályozza.

— **Elefogytiglanra ítélték Miller tábornok elrablóját.** A szajani törvényszék szerdán este in contumaciam elefogytiglani fegyházra ítélte Scoblin emigráns orosz tábornokot, akit azzal vádolnak, hogy 1937. szeptemberében eltüntette Miller tábornokot, az orosz frontarcosszövetség elnökét.

— **A gyümölcsfák telepítése.** A gyümölcsfa telepítésének engedélyezése tárgyában a földművelésügyi miniszter az alábbi hirdetményt bocsátotta ki: 1939 május 15-től kezdve legalább 800 öl (félkatasztrális hold) új gyümölcsös (öszibaracknál 400 öl, diónál 1600 öl) telepítés esetén január 15-ig a földművelésügyi minisztertől külön telepítési engedélyt kell kérni. A telepítési engedélyre vonatkozó kérelem szöveg-mintája és az ehhez szükséges tájékoztató díjmentesen beszerezhető a gyümölcstermelők országos egyesületénél, Budapest, V. Vilmos császár-út 76.

A Kormányzó nyitja meg a Pax Tinget

Budapest, július 27. A Pax Ting megnyitőünnepélye vasárnap délután 4 órakor kezdődik a Himnuszszal, majd a Pax Ting táborserege hódoló felvonulást rendez a Kormányzó és felesége előtt. Ezután a Kormányzó szemlét tart a csapatok felett és megnyitja a szótartó Intéz a leányeserkészekhez. Ezt követően Anna királyi hercegnő, mint a Magyar Cserkész Leányoszövetség védőasszonya és a Pax Ting tábor fővédnöke üdvözli a táborozókat. Utána Gusztáv Adolf svéd királyi

herceg tolmácsolja a cserkészek világszövetségének köszöntését. Beszédet mond dr. gróf Teleki Pál miniszterelnök, a Magyar Cserkészszövetség főesperése, a Magyar Cserkészszövetség nevében. Lindenmayer Antónia országos elnök megköszöni az üdvözléseket, majd a Himnusz látsza az Országos Postászenekar Eördögh János vezényletével. Ezután következnek a Pax Ting táborozás magyar és külföldi résztvevő csoportjainak nemzeti bemutatója.

Rácz Jancsi és cigányzenekara minden este a Páll söröző muzsikál!

— Akiknek foglalkozása minden erejük megfeszítését követeli, ugyanak hetenként legalább egyszer, — reggel felkelésük egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez alaposan kitisztítja a lélcatornát s előmozdítja a gyomor-emésztést, fokozza az anyagcserét, élénkíti a vérkeringést az egész szervezetben és ezáltal új életterőt teremt. Kérdezzék meg orvosát!

— **Nagy erdőtüz Mór község határában.** Székesfehérvárról jelentik: gróf Széchenyi Miklósnak Mór község határában a Vértes hegységben elterülő nagykitérésű erdeje eddig ismeretlen okból kigyulladt. A nagyszámú munkásnak és tűzoltónak sikerült a tüzet eloltaniok. Az erdőtüz így is elpusztított 17 hold bozótot.

Katonai térképek, fotó-cikkek, papíráruk

megbízható bevásárló helye:

Springerfoto, papirkereskedés

Ferenc József út 38. szám. Telefon: 30-57.

— **Érthetetlen, hogy némely ember még mindig nem Diana-sósbor-szeszt használ** meghűlésből eredő fájdalmak, vagy testi és szellemi munkából eredő fáradtság leküzdésére.

— **Lugkövet ivott, majd felakasztotta magát.** Tragikus körülmények között velett véget életének Mészáros Kálmán egykori földműves. Először lugkövet ivott, majd közvetlen utána a kamarában felakasztotta magát. Tettének okát nem ismerik. Az esetről az egykori esendőrség jelentést tett a debreceni ügyészségnek, mely megadta a temetési engedélyt.

A DEBRECZENI STRAND SZORAKOZTAT.

— **Meghalt IV. Károly gyermekeinek beneés nevelője.** Weber Jácint, a pannonhalmi Szent Benedek rend tagja, udvari lelkész. IV. Károly király gyermekeinek nevelője július 26-án, szerdán este 63 éves korában elhunyt Budapesten. — Nagyikindán született és tanári működését József főherceg családjánál kezdte meg, mint gyermekeinek nevelője. Rövid ütemi működése után Esztergomban volt a rendi gimnázium tanára, majd felelőséges állásokat töltött be rendjében, míg 1926-ban Lequithóba ment és dr. Blazovich Jákóbtól átvette a száműzött magyar királyi család gyermekeinek nevelését. Innen került Steenockerzeelbe, ahol ez év tavaszáig működött. Súlyos betegségének gyógyítására Budapestre jött az urológiai klinikára. A gyógyulást azonban nem találta meg és szerdán este megváltotta szenvedéseitől a halál. Pannonhalmán fogják eltemetni.

— **Uj autóbuszmegálló a Nyilastelepi vonalon.** A polgármester a nyilastelepi autóbuszjáratok engedélyesének engedélyt adott arra, — hogy az engedélyezett vonalon a városból a Nyilastelep felé közlekedő autóbuszok részére a Méliusz-tér 9. számú ház előtt, a Nyilastelep felől a városba közlekedő autóbuszok számára pedig a Cegléd-utca 1. számú ház előtt feltételes autóbuszmegállóhelyet létesíthessen.

— **A „János vitéz” szabadtéri előadása Ungváron.** Augusztus 13-án szabadtéri előadás keretében fogják eljátszani a „János vitéz”-t az ungvári sporttelepen. Az előadást a Frontharcos Szövetség rendezi és az egész megyei és kárpátaljai magyarság körében nagy érdeklődéssel tekintenek a nagyszabású művészi esemény elé. Az 5000 személyes nézőtér és szabadtéri színpad felépítését nemsokára megkezdik. Toronyi Gyula, az Operaház tagja rendezi az előadást, rajta kívül Laky Tóth Erzsé, Eyssen Irén, Szűcs László és vitéz Szende Ferenc játsszák a főszerepeket.

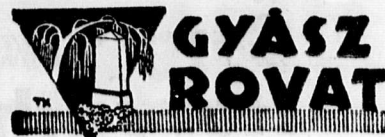
— **A tejszárma új ideiglenes helye.** Értesítem a város közönségét, hogy a Simonffy-utcai tejszárma-tér rendezése miatt a tejszárma a lebontott Dégenfeld-téri sátrak helyére lesz augusztus hó 1-től — az átépítés tartamára — áthelyezve. I. fokú piacrendészeti hatóság.

VÁMOSPÉRC

községben a Villongó tanyában 1939 augusztus 2.-án délelőtt 10 órakor előlereznek Vámosperces község járára 4.720 pengőre becsült lovakat és egyéb ingóságokat. Szilágyi bírósági végrehajtó.

— **Földrengés Egerben.** Csütörtökön éjszaka 1 óra 13 perckor kisebb földrengés volt Egerben. A földrengés a város egész területén észlelhető volt és 1-2 másodpercig tartott. A földrengést jellegzetes földalatti moraj kísérte.

— **Leesett a szekérről és eltört a karját egy hajdúbüszörményi földműves.** Csütörtökön délután súlyos kimenetelű véletlen szerencsétlenség érte Bodnár Imre 58 éves, hajdúbüszörményi földművest, aki egyik rokonánál, Bodnár Gábornál volt látogatásban a Halap 119. szám alatt. Bodnár Imre délután felült rokonának kétlovas kocsijára, hogy egyik közeli szántóföldre kinézzen. Amikor a nagyereseri vasúti átjárónál a sorompó előtt át akart haladni, eddig még nem állapított okból a kocsi megbillent. Bodnár pedig lezuhant a szekérről. Esése olyan szerencsétlen volt, hogy jobbkarján, a csukló fölött eltört a csontja. A balesethez kivonultak a mentők, akik beöltözték a súlyosan sérült Bodnár kezét, majd beszállították a sebészeti klinikára, ahol ápolás alá vették.

Nagy János szíjgyártó mester 91 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. — Dankó temetkezési vállalat.

Erdel Iholyka 10 hetes korában elhunyt. Temetése szombaton délután 5 órakor lesz a Köztemető III.-as terméből református szertartás szerint ima után. Lakás: Kardos-u. 1. Gyászolják: Erdel András építómesteri gyakornok és neje Varga Bözsike, továbbá nagyszülei és kiterjedt rokonság. Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. sz. rendezi.

Soós György 79 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. a. számú ravatalozóterméből a református egyház szertartása szerint. Lakás: Arany János-utca 10. Gebauer cég rendezi.

Weninger György nyug. máv. mozdonyfelvigyázó 63 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. számú ravatalozóterméből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Kender-utca 3. Gebauer cég rendezi.

Legpontosabban, legolcsóbban temet, szállít, exhumál, biztosít Fehértói temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér. 4. szám.

Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon nappal 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olcsó árról. Kényelmes fizetési feltételek, árajánlattal díjmentesen szolgálnak.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81, éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidabban árban Bartha temetkezési vállalat végez. Püspöki palota.

— **A Nyári Egyetem Eszperantó Nyelvtanfolyamát az idén is Mátyás József vezeti.** A nyelvtanfolyam tanfelszerelésére és egyéb tudnivalóira vonatkozó felvilágosításokat az érdeklelt debreceniek a tanfolyam vezetőjénél kaphatják meg (Vígkedvő Mihály-u. 4. sz. Iskolaudvar, keresztéppület).

— **A DEBRECENI GYÓGYVIZ REUMATIKUS FÁJDALMAKAT SZÜNTET.**

— **Halálos szerencsétlenség költözködés közben.** Csütörtökön hajnalban Mende és Tápiósúly között a jászberényi országúton egy tehergépkocsi nekirohant egy költözködő család bútoros kocsijának. A lezuhánó bútorok maguk alá temették Benedek Marcella 11 éves leányt és Cseh István jászberényi asztalos feleségét. Benedek Marcella kórházba szállítás közben a mentőkocsiban meghalt. Cseh Istvánnét súlyos sérülésekkel a Szent István-kórházba vitték.

— **A DEBRECENI GYÓGYFÜRDŐ ÜDÍT, GYÓGYÍT.**

— **Czenstochowát elöntötte az árvíz.** A tartós esőzés következtében a Warthe folyó annyira megdagadt, hogy Czenstochowa több városrésze víz alá került. A város több mint 80 utcáját elöntötte a megáradt folyó. A mentésben katonaság segítkezik, amely pontonokkal tartja fenn a forgalmat. 3 ház összedőlt, az utcákon folyó vízben bútor, fadarabok, megfulladt háziállatok, szalmaboglyák uszkálnak.

ANYAKÖNYVI HIREK

Eljegyzés: Ujvárosi Sándor máv. fűtőházi munkás Szepesi-u. 32—Debreceni Julianna I. örház. Murányi János gyári munkás Ózd—Ambrus Erzsébet Cserépes-u. 16. Veres Sándor távirtda asztalos Kerekes G.-u. 34—Nagy Julianna Csóka-u. 28. —Barta Lajos máv. géplakatos Hontintea 21. c.—Erdélyi Róza gróf Vécsy-u. 46. Makai József fm.—Burai Katalin Csapó-u. 71. Erdei Károly vasbeton szerelő Batthyányi-u. 6—Baranyai Mária Jászberény. Andrási István villanyszerelő s.—Balogh Julianna Szablya-u. 11. Kovács Gyula máv. esztorgályos Rudolf-u. 16—Tokai Iona Oláh Károly-u. 26.

Házasság: Váradi József tanárjelölt Bánd—Zeke Irén Borz-u. 24. Dr. Deák Imre orvos Piac-u. 59—Breuer Éva Rákosi Jenő-u. 5.

Szönyegeket

függönyöket, ágyszerítőket stb
legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezsőnél
Debrecen, Kossuth-u.19.

Születés: Mosek Sándor erdőtelepítő Haláp 185. fiú Zoltán. Cseke István fm. Fáy-dűlő 33. b. fiú Sándor. Dóró Zoltán máv. gyári munkás Szegedi G.-u. 11. fiú Attila. — Nagy Sándor npsz. Bellegelő 28. leány Mária. Deutsch Sándor vásári árus Arany János-u. 54. fiú István. Dr. Csernyus György bírósági aljegyző. Ujfahérvő fiú Adám. Husztics Gábor máv. órabéres fékező Kőröscsóny-u. 4. fiú Gábor. Nagy Sándor fm. Bellegelő 538. leány Margit. Dr. Varga Zoltán gimnáziumj tanár Hadházi-u. 31. fiú Zoltán. Lőrincz László npsz. Penészlek. fiú Mihály. Boek János kertész. Irán-u. 49. fiú Árpád. Ujfalusi László gazd. cseléd leány Mária. Németh Géza ref. kántortartató Búdszentmihály. fiú Géza. Székely Gábor máv. pályamunkás Tiszadada leány Etel. Csabai Lajos máv. fűtő Basahalom-u. 38. leány Ágnes.

Halálozás: Erdős Adél ref. 1 hónapos Kismarja. Nagy János szíjgyártó m. ref. 91 éves József kir. herceg-u. 56. Weninger György máv. mozdonyvezető r. kat. 63 éves Debrecen. Sós György ny. esendőrliszthelyettes ref. 77 éves Arany János-u. 10. Boda Margit ref. 3 éves Homok-u. 125. Kovács István ref. 1 hónapos Szeremley-u. 20. Árbók Margit ref. 7 hónapos Hajdúhadház. Szabó Sándor ref. 7 hónapos Pestí-u. 33. Petrás Andrásné g. kat. 33 éves Penészlek. Bihari Sándor tanuló ref. 19 éves Böszörményi-út 54. Erdei Ibolya ref. 2 hónapos Kardos-u. 1.

Sok és főleg zsíros étel elfogyasztása után igyék legkésőbb másnap reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” kecsérvizet, mert az a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az emésztés további folyamatát hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

EGESZSÉGET ÁPOLJA, HA A DEBRECENI GYÓGYVÍZBEN FÜRDIK.

12 oláh faluban mindent elvert a jég. Bukarestből jelentik: Romániai és Hotin megyékben szerdán este felhőszakadás és jégverés pusztított. Az eddig beérkezett jelentések szerint 12 faluban mindent elvert a jég. Az anyagi kár ezekben a falvakban az első becslés szerint 15 millió lejre rug.

Külön bizottságot küldenek ki a házszabálytervezet előkészítésére

Budapest, július 27. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A képviselőház elnöksége esütörtökön délelőtt tizenegy órára pártközi értekezletet hívott egybe a házszabálymódosítások tárgyában. Az értekezleten, amelyen Bohory György képviselőházi alelnök elnökölt, Ivády Béla országgyűlési képviselő bejelentette, hogy a képviselőház pénteki ülésén indítványt szándékozik benyújtani azért, hogy a Ház külön bizottságot küldjön ki egy új házszabálytervezet megvitatására és előkészítésére.

A pártközi értekezlet a kérdést részletesen megvitatta. A vitában gróf Teleki Pál, Ivády Béla, Hubay Kálmán, Peyer Károly, Holota János, Rassay Károly, Matócsy Máttyás, Meizler Károly, Meskó Zoltán, Tildy Zoltán és gróf Zichy János országgyűlési képviselő szóltak fel.

A pártközi értekezlet egyhangúan hozzájárult ahhoz, hogy a képviselőház egy külön bizottságot küldjön ki a házszabályok átvizsgálására és az esetleg meghozandó módosítások tárgyában javaslatot tételre.

Az oláh király megheszelést folytat a görög királlyal és török államfővel

London, július 27. Károly oláh király jachtján nyári kényeztetésre indult, ezúttal másodjában. Először pénteken indult el Constanzából, de a hajónak géphiba miatt vissza kellett térnie. A Reuter-iroda szerint a király hajója görög vizeken, továbbá a keleti Földközi tengeren fog cirkálni.

A Daily Telegraph bukaresti levelezője szerint Károly király útközben megheszelést folytat a görög királlyal, majd Izmet Inonü török köztársasági elnökkel. Utjának végső célja Korfu sziget lesz.

Istanbul, július 27. Károly oláh király esütörtökön Istanbulba érkezett.

TESTEDZÉS

Nem indul a Phöbusz az NB-ben

Megejtették a Nemzeti Bajnokság sorsolását

Kenyeres Árpád, az MLSz. miniszteri biztosa által megbízott egyesítő szerdán délután megejtette az NB őszi fordulójának sorsolását. Az augusztus 27-én Varsóban rendezendő magyar-lengyel mérkőzés után az őszi idényt szeptember 3-án a következő NB-mérkőzések kezdik meg: Szeged—Kispest, Nemzeti—Hungária, Ferencváros—Budafok, a Phöbusz helyére bekerülő csapat—Szolnok, Elektromos—Haladás, Újpest—Kassa, Törekvés—Taxisok.

A Phöbusz SE mindeztideig nem nyújtotta be nevezését. A távolmaradása folytán üresen maradt 14. helyet az OTT négyes bizottsága fogja betölteni. Közben a Phöbusz vezetősége is döntött ebben az ügyben és olyan értelmű határozatot hozott, hogy ebben az évben nem indul a csapat az NB-ben. Ezzel ellentétben a Phöbusz mint sportegylet továbbra is működik és a labdarúgó-szakosztályra

jutó összeget a többi szakosztályok között osztják szét.

Szerdán este megejtették az NBB sorsolását is, amikor megállapították az őszi bajnoki mérkőzések határnapjait. Itt mind a három csoportban augusztus 20-án kezdődnek,

s az alföldi és dunántúli csoport december 3-án, míg a felvidéki csoport csak december 17-én fejezi be a bajnoki küzdelmeket.

Némi változás történt az csoportok beosztásánál, mivel a különleges helyzetre való tekintettel az MLSz. miniszteri biztosa az Ungvári AC-t utólag beosztotta a felvidéki csoportba. Ennek folytán a felvidéki csoport létszáma 15-re emelkedett, ami szükségessé tette a határidő kitolását. A másik változás az, hogy a WMFC az alföldi, a LAFC pedig a dunántúli csoportba került.

NAGYSZERŰEN SZEREPELTEK A DEBRECENIEK AZ ORSZÁGOS JUNIOR ÖKÖLVÍVŐVERSENYEN

Az országos ökölvívó junior versenyek szép debreceni eredményekkel zárultak. Szakkörök véleménye szerint

a vidékiek közül a legszebben és legjobban a debreceniek, s elsősorban Körhöny DTE és Darai DTE szerepeltek. Oktatójukat, Czuna Ferencet a legösszintébb elismeréssel üdvözlöttek.

A verseny végeredménye: Légsúly: 1. Körhöny DTE, 2. Fleischer Egri TE. — Harmatsúly: 1. Darai DTE, 2. Erdei MAC, 3. Glaubitz MPSE. — Pehelysúly: 1. Horváth Szegedi VSE, 2. Váci WMTK, 3. Földes NSE. — Könnysúly: 1. Gárdonyi WMTK, 2. Pálfi MÁVAG, 3. Kucsera Lehel PLE. — Váltósúly: 1. Molnár MÁVAG, 2. Bárány WMTK, 3. Hegedűt Keckeméti MÁV. — Középsúly: 1. Ohegyi Törekvés, 2. Babos NSC. — Félnehézsúly: 1. Jászai WMTK, 2. Demjén Ózdi VTK. — Nehézsúly: 1. Orosz MAFC, 2. Barna MPSE.

Nehézsúlyban Orosz József győzelme szintén Debrecen sikerét emeli, mert a főiskola a nehézsúlyú bajnok innen indult el nagyszerű ígéretet mutató tehetséggel.

SPORTHÍRMONDÓ

Az Újpest—Ferencváros vasárnapi KK-döntőjére, amelyet délután fél 6-kor ját-

gyesfogat: Eles—Nótás—Bodai—Nagy változatlanul rajtol az olaszok ellen.

Lengyelország vízpolócsapata augusztus 15-én Keletmagyarországgal játszik Görömböly-Tapolcán.

Honvédtisztí teniszest pénteken és szombaton a német tisztekkel játszanak Budapesten.

A Boeskaai vasárnap Ungváron az UAC ellen játszik barátságos mérkőzést. Az UAC most készül az NBB-be s így érdekes tanulságú mérkőzésre van kilátás.

A Hajdu Kupa során a Balmazújváros csapata Téglás csapatával játszik vasárnap Balmazújvárosban.

A hírótanfolyamon a kiképzés szépen halad. Ungváron 50. Munkácsón 25. Berettyóújfalun—Derecskén 15. Karcagban 10. Debrecenben 40 jelentkező tanulja a játéktevés nehéz mesterségét.

A KASSAI LÖVÉSENY MÁSODIK NAPJA

Kassa, július 27. A honvédtisztí sportlövő egyesületek országos lövőversenyének 2. napján a befejezett versenyszámok eredménye: öttusa píztyolovány, tisztek, I. osztály: I. Szabados főtisztviselő (Szombathely 20/191, II. osztályban I. Szilágyi főhadnagy (Székesfehérvár). — Agyagálmblövőversenyben tisztek, I. o. 100 agyagálmblövő: I. Papváry főhadnagy (Miskolc), II. osztályban: I. Bertóczy főhadnagy (Békéscsaba).

SZINHÁZ

AUGUSZTUS ELEJÉN
MUTATJAK BE SZ. RÁCZ IMRE
„SPANYOLORSZÁG” CÍMŰ
DRÁMÁJÁT

A Debrecenben vendégszereplő Magyar Komédia Kamaraszínház ösbemutatóra készül. Szalacsi Rác Imrénél, az ismert nevű debreceni írónak és újságírónak „Spanyolország” című történelmi drámáját tanulja az együttes. A történelmi dráma-szerűen fogva különösen alkalmas kamaraelőadásokra. A drámát augusztus elején mutatja be a Magyar Komédia Kamaraszínház, remek szereposztásban. A darab egyik főszerepét Tanay Emil, a Csokonai Színház volt művésze játsza. Az ösbemutató iránt máris igen nagy az érdeklődés. A „Spanyolország” bemutatója a kitűnő kamaratársulat egyik legsikerültebb előadásának ígérkezik.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

Pénteken este Moorí Lucy a kassai Nemzeti Színház művésznőjének fellépésével Herczeg Ferenc legnagyobb sikerű vígjátéka a „Kék róka” van műsoron.

Szombaton este Hunyady Sándor hatalmas sikerű színjátéka a „Bors István” kerül színpadra.

Vasárnap délután olesó helyárrakkal a „Méltóság asszony” míg:

Vasárnap este Fodor László vígjátéka a „Templom egere” kerül színpadra.

Minden esti előadás ketten egy jeggyel kerül színpadra.

A JÖVŐ HETI MŰSOR:

Vasárnap délután, olesó helyárrakkal „Méltóság asszony”.

Vasárnap este, ketten egy jeggyel „Templom egere”.

Hétfőn este, ketten egy jeggyel Nóra.

— Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1939. év III. negyedére esedékes együttesen kezelt közadótartozását 1939. évi augusztus 15-ig fizesse be. A befizetés napjánként a hivatalos órák alatt a városi adópenztárnál, vagy pedig a 31.713. számú postatakarékpénztári befizetési lapján eszközölhető. A befizelést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal végrehajtási eljárást indít. Városi adóhivatal.

TAKARMÁNYHOSSZ A KÉSZÁRUPIACON

A takarmánycikkre iránt való kereslet erős árugrásokat okozott a készárupiacon. Az elmúlt héten állandóan szilárd volt a rozs, az árpa, a zab és a tengeri irányzata és csak a hét elején laányította el kissé az árakat a trópusi hőség enyhülése és az eső.

Übúza: tiszavidéki, kisalföldi 77 kg-os 19.50—19.65, 78 kg-os 19.70—19.85, 79 kg-os 19.90—20.05, 80 kg-os 20.00—20.15.

Újrozsa: pestvidéki 13.70—13.80, más származású 13.80—14.00.

Újtakarmányárpa: középmin. 15.75—16.30.

Zab: középminőségű új 17.20—17.30.

Tengeri: tiszántúli 17.40—17.50.

Ferencvárosi sertésvásár. A csütörtöki ferencvárosi sertésvásár összfelajtása 2553 darab. Vásári állományból angol hússertésvásár 241 darab. Az irányzat élénk. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 104—105, kivételesen 106, szedettsertés I. 100—103, kivételesen 104, III. 84—91, angol sonkasertés I. 98—100, II. 88—96, exportzsir 150 fillér kg-ként.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ugyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetéseik díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér.

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Fodrászsegéd.
jó munkást állandóra felvesz Szabó, Salétrom-u. 4. Ny.

Műszerész
fiatal segédet kerékpár-munkára, kezdőt is, felveszek Széchenyi-utca 6 Nagy István.

Timármunkást
vagy napszámosi felveszek. Teleki-u. 82. 1901

Kocsis
és fejtehenes — egy családban — felvétetik a debreceni I. számú gazdasági népiskolához, Miképesi-út 10. 1896

ALLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Erettségizett
kevesztény fiatalember szerény igényekkel bármilyen elhelyezkedést keres. „Munkaerő” jelgére kiadóhivatalban. 1882

BUTOROZOTT SZOBA

Kiadó
Főgarnitúrával bútorozott utcai szoba egy vagy két személy részére. — esetleg ellátással. Piac-u. 77 I. e. 4. 1513

KIADÓ LAKÁS 1 SZOBÁS

Utcai
szoba, konyha elcséjre kiadó. Szondi-u. 18. Tócskerti. 1909

Egy szoba,
előszoba mellékhelyiséggel azonnal kiadó. Független, függönytartó, vas kályha eladó. Honvéd-utca 15. Ny.

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két szoba
rendelőnek, irodának, vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 11. az emeleten Ertekezni-udvari lakásban.

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

4 szoba,
nagyon szép, modern, berendezéssel, Rákóczi-utca 4. 1902

4-szobás
modern lakás teljes komforttal kiadó augusztus 1-től. Csapó-u. 59. 1617

Szép
kertlakás, 3 szoba, előszoba, belső WC, gyümölcsösök, málnás, kiadó azonnal. Halastó-u. 10. 1895

AJÁNLAT

különlegesen szép szalmaképek érkeztek mára délközpont. Dr. Révész Gézáé. Piac-utca 40 sz. Langya udvarban. 825. 1138

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestené, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot **SZEKERES** festővállalattól. Debrecen, Homok-u. 122. Telefon 13-19

Zászlók, címerek, oltár és urasztalterítők tervezése és készítése csak Szent Anna-utca 10.
Pikó L. kézmunkaipar, árajánlat díjtalan.

Férfi felöltő és öltöny szövetek minden hozzávaló. Férfi divat sport és galléros ingek olcsó árban Petriknél
Szent Anna-u. 5. szám

Új tölgyfaparketta
használatlan, garantáltan száraz, korlátolt mennyiségben 4.50 P négyzetméterenként, lerakás 1.20 P. Parkettgyár iroda: József kir. herceg-u. 5. II. e. 3. Tel.: 28-71. 1846

Cipők,
nyári és téli divatcipők nagy választékban, minden színben legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld tér 11. Tiszapalota, 1937. 1985

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Családi ház ellenében
idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tiszviselőcsalád” jelgére a kiadóba kérek.

2-szobás
lakást keresek azonnalra lehetőleg kerttel. — „Tiszviselő” jelgére a városháza kapusánál leadóható. 1823

Lakbérletkötéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Allami tisztviselő” jelgére kiadóba kérek. 319

OKTATÁS

Magánintézet vállal,
javítóvizsgára előkészít: Kornya Lajos okl. középisk. tanár Kossuth-u. 61. 1998

KERESLET

Mosott rongyot
vesz lapunk kiadóhivatala. Ferenc József-út 56. Megyeháza mellett. 1888

Veszek
használt bútorokat, zálogjegyet, mindenféle ingóságot. Hívásra jövök. Csapó-u. 16. 11—1606

Bútorozott szobába
intelligens szobatársat keresek azonnalra. Kígyó-u. 27. sz. keresztút. Sz.

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Autókarosszéria
függetlenül állapotban lévő sötétkék, 6-személyes, amely a Debreceni Sport Club tulajdonában. Megtekinthető Szoboszlai garage, Széchenyi-u. 24.

HANGSZER

Zongorák,
pianinók megbizásból alkalmi áron 240 P-től. — Tanczer, Batthyányi-u. 1. 1890

Irjon
egy levelezőlapot Gärtner zongorahangolónak. — Helyben 1843

BIRTOKBÉRLET

Kiadó
10 holdas, újnyás feketehomok föld, kertészeti-nek is alkalmas. Halastó-utca 10. 1891

BUTOR

Márványlapos
ebédlőkredenc és kisebb szekrény ugyancsak márvánnyal eladó. Csapó-u. 10. az udvarban. 1770

Eladó
különböző antik és modern bútorok. Ertekezni kizárólag 8—11ig Miklós-utca 4 I. em. 81—1755

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Cséplőszekrény,
tízéves, gőzlokomobilok 4—6—8 HP eladók, bérbeadók, béréséplest váltalók. — Motorkerékpárok: Jawa 100-as, Puch 280-as, Sach-Csepel segédmotorok egyszázötven pengőtől. Új Cseplőmotor és alkatrészek. Kíráty, Royal-épület. 923

ELADÓ HÁZ

Rákóczi-u. 8. számú
nagyjövendelmű ház, háromrendbeli modern lakással és üzlettel sűrűn eladó. Ertekezni dr. Pécsi és Pap ügyvédeknel, Werbőczy 4. 1813

Komlóssy-út 36. sz.
alatt modern családi ház teljes komforttal. Egyetem közelében jutányosan eladó. Ertekezni lehet Bősörményi Béla ügyvédnél. Ferenc József-út 70. 82—1459

ELADÓ
Budai Ezsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Kékes-utca 16. számú ház három lakással és üzletbelsővel lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzletbelső kocsmának kiadó. 369

Családi ház
18 évig még adómentes 118 négyzetm. telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelfűtés, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvitellel eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

Külföld
állapotban lévő 3-személyes DKW és 2-személyes Fiat Balilla autók, továbbá 500-as Puch, Ariel és B. S. A. motorkerékpárok eladók. Szoboszlaynál, Széchenyi-u. 24.

Eladó
vagy augusztus 1-re kiadó Eröss Lajos-u. 20. szám alatti kertesi családi ház. Ertekezni lehet Ferenc József-út 31. sz. alatt. 1878

Értékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden elfogadható árárt eladó.
Teleki-u. 104.

ELADÓ FÖLD

Eladó
kismacsi iskola mellett, városhoz közel 3 hold föld. Ertekezni a helyszínen. Ny.
300 □-61
termő gyümölcsösökkel és laktelkek eladók. Szendrői-utca 4. (Kisállomás mellett) 82—1524

ELADÓ INGOSÁG

Két
eszerépkályha és két, bontásból kikériült nyolcszárnyú ablak olcsón eladó. Domokos Lajos-u. 24. sz. 1905

ELADÓ HÁZHELY

Néplőrdo mellett,
közvetlenül, Kassai-úton házhelyek eladók négy-szögölként tizenegy Pért, Ertekezni Bősörményi Béla ügyvédnél. Piac-u. 70. 82—1460

KÜLÖNFÉLE

Két
kifogástalan fiúöltöny 15—16 éves fiú részére eladó. Török Bálint-u. 18. 1061

Búzapelyva,
török, szalma 25 keresztet, eladó. Tégláskert, Szepesi-utca 44. 1907

78 hold
földemet debreceni bérházzal cseserélném, Cím a kiadóban. 1906

**Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. művezetékének körforgó...
Igazgató
Somogyi Gábor.**